

EESTI PÄEVA- LEHT

ESTNISK DAGBLADET

Laupäeval, 29. mail 1971

Nr. 42 (3627)

13. aasiakaik

SUUR PAHANDUS SOOMES BALTI ARTIKLI TÖTTU

Uusi Suomi välismaa-osakonna toimetaja Asko Vuorjoki Balti küsimust käsitlev artikkel on, nagu Uusi Suomi enda kirjutistest järeldada võib, tekitanud Soomes, eriti valitsuse poolel, tugevat reaktsiooni. Välisminister Väinö Leskinen seletus Eduskunnas ja hoiatus ajakirjanadusele taoliste artiklite avaldamise pärast, osutab ilmselt suure naabri teatavat laadi "sõprusele".

Venelased purustasid püüinised

WASHINGTON (VES) — Viimastel paaril nädalal on N. Vene ja tema stelliitide kalalaevad USA rannikul Nantucketi saare juures rüüstajalikult sõitnud üle ameerika kalurite võrkude, neid täielikult purustades. Aktsioonid USA-võrkude vastu toimusid 50 mere- miili lõunapool Nantucketi saart.

USA valitsuse erilise vastutuleku tõttu on kommunistide kalalaevadele lubatud tulla 3-4 miili kaugusele rannast, et laadida saaki emalaevadele.

Ameerika kalurid, kes on kaotanud juba hulgaliselt hinnalisi kala- ja vähi võrke, ütlevad, et kui USA valitsus neid ei kaitses venelaste rühnakute eest, siis muretsesid nad enda kaitses kahurpaadid.

Uusi Suomi avaldas 14. mail oma esiküljel artikli, mis kannab pealkirja "Välisminister Leskinen noomis Uusi Suomit". Artiklile on lisatud veel ka foto Asko Vuorjoki artiklist. Mainitud artikli kokkuvõtt ilmus Eesti Päevalehes 8. mail, kuid ka- hetselt oli selle Uusi Suomis ilmu- mise datumina sattunud eksituse tõttu 25. aprillil asemel 25. jaanuar.

U. Suomi 14. mai artiklist üteldakse järgmist:

— Välisminister Väinö Leskinen kutsus Uusi Suomi peatoimetaja Pentti Poukan'i kolmapäeval (12. mail) enda juure, juhtides tähelepa- nu Uusi Suomis 25. aprillil 1971 aval- detud Baltikumi küsimust käsitleva- le kirjutisele, mis on N. Liidu pool- le tekitanud reaktsiooni.

Artikli jätkuvas osas tuuakse esile, et Uusi Suomi Baltimaid puudutav artikkel ärritas juba va- rem n.n. sinisalo-kommunistide häälsetoru "Tiedonantajat", kus süü- distati riigivõimu passiivsuses, ku- na artikli suhtes ei olnud midagi ette väetud.

TASSI TEADE

N. Liidu uudistebüroo Tassi Mosk- vast 13. mail lähetatud teadaandes üteldi: N. Liidu Soomes olev ajuti- ne saadiku kohusetähta on N. Liidu valitsuse korraldusel esitanud Soome välisministrile "asjaomase noodi" põhjusel, et Uusi Suomi on avalda- nud "provokatoorse nõukogude-vas- tase kirjutise".

— N. Liidu valitsus ootab, et So- me valitsus mõistab hukka lehe kir- jutise ja astub vastavaid samme sel- les.

Raudsepp peapiiskopi kandidaate

TORONTO (EPL) — Kanada Sudbury eesti ev.lut. kogudus ot- sustas esitada peapiiskopi kandi- daadiks Kanada praosti k.t. Karl Raudsepp, kes selleks ka nõusole- ku andis.

Karl Raudsepp on Montreali Jaani koguduse õpetaja ja Kanada praosti- na ning energilise kirikumehe- na tun- tud nii Kanada eestlaskonnale kui ka väljaspool.

Karl Raudsepp

KONSISTOORIUM PROTESTEERIB USA-PRAOSTIDE SAMMU VASTU

Konsistoorium ja peapiiskop J. O. Lauri ei pea õigeks USA eesti praostkondade praostide aktsiooni käimas- olevatel peapiiskopi valimistel, millega ühelt poolt aktsiooni algatajad ise teatavad kandidatuurist loobumi- sest, teiselt poolt aga lepatakse kokku ka teiste võimalike kandidaatide deklaratsioonides, et nad oma kan- didatuuri ei lase üles seada, mida siis kogudustele ringkirjaliselt teatatakse üldise praostide soovitu. "See ei vasta eesti rahvakiriku vabade valimiste traditsioonidele," ütlevad peapiiskop Johannes Oskar Lauri Eesti Päevalehele antud jutuaamises.

EELK Konsistoorium võitis 14. mail selles küsimuses vastu otsuse, mis kogudustele on teatavaks tehtud ringkirjaga 19. maist, millele on alla kirjutanud peapiiskop J.O. Lauri ja konsistooriumi sekretär A. Rossmann. Selles üteldakse:

"Konsistoorium ei loe õigeks pea- piiskopi kandidaatide praegu käi- masolevat seisukohtade avaldamist ja valimise käigu mõjutamist, mis

Peapiiskop Lauri ja konsis- toorium leiavad, et suunav aktsioon USA-praostidelt et vasta kirikudemokraatia nõu- etele.

seisneb omalt poolt ühe kandidaa- di soovitamises peapiiskopi kohale. Ka on kirjas öeldud järgmist: On selgunud, et õpetajad, keda kiriku ringkondadest ja meie kogudustes on nimetatud EELK peapiiskopi kandidaatidena, on teatanud, et nad ei pea võimalikuks vägagi kaaluvat põhjustel kandideerida sellele kohale."

Selle ütletusega võidakse tekitada muljet, et teisi kandidaate peapiis- kopi kohale ei ole. Asja sel kujul esitamine ei ole õiglane nende EELK võimalike ametisikute suht- es, kes ei keeldu oma peale võt- mast peapiiskopi kohustusi, kui Ki- rikukogu selliselt peaks otsustama.

Praegu Kirikukogus käimasole- vad seisukohtade avaldamisel võib iga kirikukogu liige vabalt avalda- da oma soovi peapiiskopi kandi- daadi kohta oma parema äratund- mise järele. Seisukohtade avalda- mine kestab kuni 15. juunini sel aastal. Konsistooriumi poolt pea- piiskopi kandidaatide esitamine ki- rikukogule toimub alles pärast se- da tähtpäeva ja selle järele, kui esitatavad kandidaadid on selleks konsistooriumile oma nõusoleku annud. Kartus, et ei leidu vajali-

Järg. lhk. 2

liste provokatoorse esinemiste ta- kistamiseks tulevikus.

— Soome kodanlik ajaleht Uusi Suomi avaldas 25. aprillil artikli, kus moonutatakse tuntud ajaloosli tõi- si.

Järg. lhk. 2

Noortepäeva peapidustuse-kontserdi juhallas sisse luuletaja Kalju Lepik, kes koos noorte kõnekooriga kandis ette seks puhuks kirjutatud proloogi (EPL-foto Lepper).

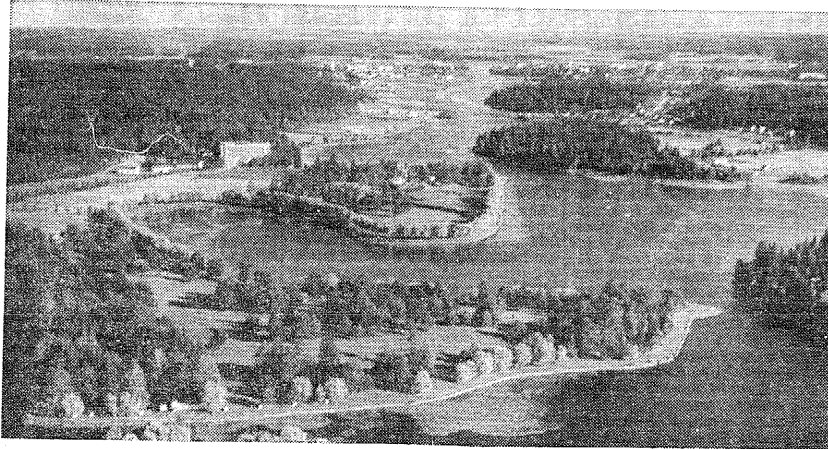
Noorte kontsertpidu oli meeletul küllane

Eesti Noortepäevade peapidustus- kontsert Stockholm Kontsertmajas kujunes "laiahaardeliseks ja mee- leoluküllaseks", kirjutab Eesti Pä- valehe arvustaja Eduard Reining.

leides, et esmakordselt toimunud suurritusega tuleb rahule jääda, kuna see andis mitmekesise im- pulsse ja kriipsutusi alla, milleks eesti noorus on võimeline. "Noor- tepäevade algatajad, kavandajad

ja teostajad on teinud suure ning väärtusliku töö, mis kannab saaki edaspidistel aegadele," kirjutab Ed. Reining. Vaata edasi lehekülj 18.

SUVISED TEED VIIVAD SOOME

Kus on kauneimaid vaateid kui tuhandejärvemaal Soomes?

Kaunis hõimumaa Soome mida alati tasub külastada

Teatud tundemärgid viitavad asjaolule, et niimetatud loomamaade palavik siinsel maal ja seda ka eestlaste osas on vaibumas. Avastatakse imetusega ja üllatusega, et lausa "ukse all" asub samuti vähemalt sama huvitavaid ja kasvõi eksotiilisi maid. Üks neist on meie oma hõimu ja naaberriik Soome, kaunis oma omapärase järvede-looduse poolest, kodune oma keele ja rahva üldise mentaliteedi poolest. Muidugi, enne sõda asus Soome meie geograafiliselt lähemal, paguluses pisut kaugemal, kuid teisalt jälle teevad moodsad ühendused ühis ja merel ligipääsu hõimumaale kergeks. Reaktiivlennukiga Stockholmist Helsingisse lend ei võta aega rohkem kui 50 minutit ja kuna Soomes on aeg tunni võrra ees, tekib kuroosum, et tagasilend ei võta üldse aega... Lennuk on Stockholmis koguni mõni minut enne starti!

Ja ega laevagagi pole sõit eriti tülikas võtab aega umbes 4-12 tundi, olenedes kas sõidetakse Stockholmist, Norrtäljest või Umeåst, destinatsiooniga kas Turgu, Helsingisse või Vaasasse. Saab tegelikult Soome ka autoga, kuid sel juhul tuleb sõita ümber Botnia lahe üle Tornio. Võtab muidugi rohkem aega, kuid selle eest näeb ka rohkem.

Soomes on võimalusi kõigeks misugust matsett turist ka ei omaks. Pealinn Helsingi on täiesti moodne, arhitektuuri poolest üks Euroopa kauneimaid ja omab kõike võimalikku, mida üks suurlinn võib pakuda. Näiteks, müstilisi ja "idamaisid" restorane vana-vene köögiga, sinna juurde rahvusvahelises klassis öökubisid, ärisid maailmakuliste soome toodetega, muuseumie jne.

Eestlastest turistile Helsingis võib-olla olla huvipakkuvaks ka Eestist tulevaid televisiooniprogramme, hõltsid omavad enamasti Tallinna saatjale suunatud antennid. Kah omanoodi kontakt kodumaaga. Võib küia ka sadamas vaatamas Helsingi-Tallinna liinilaevu (kui-ivad suveti). Kuid ei maksaks unustada ka Kangelaskalmistut, kus puhkab palju viimases sõjas langenud eesti noori mehi.

Kuid Soome ei koosse ainuüksi pealinnast Helsingist ega selle vaatamisväärsust, olgu need restoranid või mis tahes. Tegelikult on Soome ka odav maa — seda teavad kindlasti paljud Stockholmist peremad, kes on käinud Ahvenemaalt või kasvõi

Turust odavaid toiduaineid ostmas. Liha näiteks on palju odavam kui Rootsis ja vastavalt sellele ka restoranide ja sööklade hinnad. Väljaarvatud muidugi luksuslikumad paigad.

Miks mitte sõita suvel Soome sup-luspukusele Kliima on faktiilselt parem kui Rootsis, kuna läänest tulavad vihma- ja rajupilved on end Norra-Rootsi kohal tühjaks sadanud ja Soomele jääb üle palju rohkem päikesepaistet. Peale selle peab meeles pidama, et Soome rannik on 4600 km pikkune, millele lisanduvad umbes 62 000 järve ja 30 000 saart. Ja kuna Soome veel pole niivõrd täielikult asustatud ega industrialiseeritud, siis on vete ja looduse saastamine j aruladne nähe.

Soomlastel on turistidele ehitatud üle 90 n.n. puhkuseküla, kusjuures on võimalik üürida maju kõikvõimalikes suurustes ja hinnaklassides. Kui tahab end täiesti välja lülitada majapidamistöödest, on võimalik muidugi ka täis-pension, muidu on puhkuskülaades alati toiduvalmistamise võimalused olemas.

Tavaliselt korraldatakse turistidele külaelanikele mitmeladilise meelelahutusi. Näiteks rahvatantsuõhtuid, päandivõlasite, lõkkeõhtuid, rännakuid jms. Lapimaal leidub peale selle ka erilisi mägestikutoone nendele, le ka erilisi mägestikutoone nendele, kes harastavad pikki matku täiesti metsikus looduses. Või kes samas Lapimaal suvatsevad külda otsest. Jah, ka see võimalus on olemas ja

mõned õnnelikud olevat toda väärismetalli ka leidnud.

Telgitajate jaoks on korraldatud üle 400 camping-platsi, neist suurem osa täiesti rahvusvahelisel telgitus-platsi tasemel. Autoturistile jälle olgu teadmiseks, et Soome maanteed on head. Teedevõrk on tihe ja liik-lustihedus üsna madal. Soovitada võib ka Soome lennuühendusi siseli-nidel, mis on väga odavad ja efek-tiivsed. Seega ka soomlaste hulgas üllimalt populaarsed. Unustamatud on ka reisid laevadega sisejärve-liinidel, samuti ka Helsingi ja Ahvenamaa skäärides.

Ja siis on olemas midagi, mida rootslased häämeleega nimetavad "eksootiiliseks Soomeks". Nimelt Soome idapoolne osa vene piiri lähedal. Olgu selle eksootiilisusega kuidas o n, kuid Eestist tulnule see eriliselt sensatsioon ei paku. Pigem sel juhul teatud kodust tunnet, kuna just selles piirkonnas võib tihti kohata ta-husid ja elustili, mis on üsna lähed-sed kunagisele maaelule kodumaa-l. Võib näha ka tiheini kui muidu eritodokskirikutel sibulkuplitega torne ja karjalaste usulisi professione. Ja kes soovib, võib sõita piirile ja heita pilku ka Venemaa. Sel juhul õi-gemini kunagistele Soome aadele.

Mida Soomest kaasa osta? Toidu-aineid on juba nimetatud, ent ei tohi unustada Soome kunstkäsitöid, ma-ilmakulast vormikujundust klaasi, keraamika, ehte ja portselani alal. Miks mitte vaadata või osta Soome tekstiilkaupa Soomele ainulaadsetes mustrites ja värvikombinatsioonides, daamide rõivastusemeid tüübilt Marimekko ning palju-palju muud.

Keeleprobleeme eestlastel Soomes ei tohiks olla, kuna hädakorral saab ka eesti keelega asjad ära ajada. Rootsiast saabunul on veel eoliseks see, et rootsil keel on ni-õeld teiseks riigikeeleks ja käibel eriti Soome lõuna- ja läänesaad. Ja kogemuste kohaselt suhtuvad soomlased eesti turistidesse eriti sõbralikult ja külalislahkelt.

Lõpuks, miks mitte "taasavastada" sel suvel naaber- ja hõimumaad Soomet, mis on võrreldes muu Põh-jalaga tunduvalt teistmoodi, kuid ometi kodune ja hubane ning eelkõi-ne nii lähedal.

"Teistmoodi naaber" huvitav turismimaa

Stockholmis tegutseb Soome turismibüroo, mis on vanimaid sellesar-naseid Rootsis — seakasutati juba aastal 1926. On ju Põhjala, eriti aga Skandinaavia olnud läbi aegade suurimaks turistide andjaks hõimu-maale. See kehtib ka praegu, kuigi suur osa Skandinaavia maade puh-kusereisidest nüüd on suunatud lõunasse, eriti aga Vahemere piirkon-da. Võibolla on põhjuseks ka see, et soomlased ei ole olnud küllalt agard oma turismprompandas ja nii on naabermaa võimalused ning looduskauindus jäänud nagu kahesilma vahele. Seda püütakse nüüd heaks teha ja Stockholm Soome turismibüroo juhimele on asunud noor ja entusiastlik Rainer Tuuli, kes on seadnud oma eesmärgiks ta-gasi võtta kaotatud positsioonid.

— Soome on siiski ülimalt aktuaal-ne paljudele rootslastele. Eriti aga lühiajaliste turismireiside osas. Täie hooga läheb tihe Ahvenamaa, liiklus, samuti on palju neid, kes kasutavad võimalusi "laevaristlemiseks" Turu-se — mis on eriti meeldib puhkuse-võimalus nendele, kel juhuslikult jääb mõni päev üle, ütleb Rainer Tuuli.

— Meie ülesandeks siin Stockhol-mis on avada Rootsi reisijate ning puhkajate silmad ka selles osas, et Soome võib suurepäraselt täita ka päris puhkusemaa ülesandeid. Ta asub lähedal, kuid on siiski tuge-vasti teist moodi ja järelikult huvi ja vaheldust pakkuv.

Soome on viimastel aastatel pannud palju rõhku turismile. On kerkinud puhkusekülad, ülimoodsad ja muga-vad puhkushotellid, teedevõrgu üm-ber kujundatakse tihe telkimisplat-side-campingute võrk saunade, dush-ide ja kindlate majakestega, kui kee-gi telkimisele eelistab kindlat ulu-alust. Campingute standard on pide-val parandamisel. Nii pakub naaber-maa kõike seda, mida pakuvad Va-hemere maad ja veel rohkemgi, eri-ti aga hügieeni osas, mis on skandi-naavialik.

Soomes on reisimisel liiklus odav — siseleenuud umbes 48 protsenti Rootsi hindadest odavamad, rongid ja bussid poole odavamad. Need, kes lühireisidel Soomest toidu-aineid ostavad, teavad muidugi, et ka toiduained on Soomes märksa odavamad, märgil hr. Tuuli.

Soome võimalustest annab meele-did informatsiooni ja materjali Soo-

Rainer Tuuli, Soome turismibüroo juhataja Stockholmis

me turismibüroo, milline praegu asub Stockholmis Arsenalsgatan 7 (telefon 20 75 70 ja 21 71 30). Viimase aasta jooksul on büroo tegevus laie-nenud seevõrra, et personal on kahe-kordistunud. Kavatsusel on kolimine Stockholm uude Soome Majja, mis eestlastele on tuntud vana KFUM hoonena Snickarbackeni — Birger Jarlsгатani nurgal. Turismibüroo on avatud esmaspäevast reedeni kell 9-16, telefon vastab aga kuni kella 17-ni ja neljapäeviti on büroo ava-tud kuni kella 18-ni.

Genuint Äkta finskt matbröd

från **H-M** bageriet Helsingfors

finnes i de flesta livsmedelsbutiker i följande sorter

Surlimpa, Rågrunda, Potatislimpa, Hålsobröd, Hålkaka, Matlimpa, Festlimpa, Efterugslimpa, Pressgårdslimpa

Maskinellt förp. i hygienisk cryovac film

LEVERANTÖRER:

Sthlm: KB Upplandskubben Nybro: Priems Bröd AB
Göteborg: Nordiska Boden Stenstorp: Fa Josef Fredriksson
Malmö: Fa Hugo Norberg Gävle: Fa Gunnar Green

Östersund: Mästerbagarna AB

Gen. agent VALJO PRODUKTER AB STHLM

Tel. 08/10 17 40, 10 01 78.

Reser Ni till Finland

står vi gärna till tjänst med upplysningar.

Biljetten köper Ni på reschyrån

FINSKA TURISTBYRÅN

Arsenalsgatan 7, 111 47 Stockholm

Tel. 20 75 70

Finnairi esimene reisiliin oli Helsingi-Tallinn a. 1924

Soome lennuühing Finnair on vanuselt viies IATA gruppi kuuluv lennuühing, mis on asutamisest saadik vahetpidamata tegutsenud. Ettevõtte asutati 1. novembril 1923 ja järgmisel kevadel alustati reisiliiklusega liinil Helsingi-Tallinn. Masin oli Saksaamaal ostetud 4-istmeline vesilennuk tüübist Junkers F-13. Seejärele toimus lennuliiklus Eestiga reeglipäraselt kuni sõjasündmuste ühendused katkestasid. Ent kontaktid Finnairi ning eestlaste vahel jätkuvad tänapäevalgi — kasutatakse ju turistina Soomes viibides meeleldi just Finnairi sise- lennuliini, kuna need on rootslaste võrreldes tohutul palju odavamad. Peale kõige muu võib veel nimetada ka seda, et Finnairi müügidirektor USA-s ja Kanadas on eestlane HANS Mirka ja et sealsed eestlased tihti kasutavad Finnairi teenuseid charter-lendudel.

Finnairi tegelik läbilöömine ja lennuliikluse tähtsuse lõplik tunnustamine toimus Soomes a. 1926, laeva- liiklus Soome ja teiste riikide vahel oli peaaegu täiesti katkestatud era- kordselt range talve tõttu. Reis Soome Rootsi kestis 3-4 päeva ja üks- vahe oli Soome lahe jääs kinni kuni 30 laeva. Finnairi kaks Junkers- lennukit vedasid toodur nii reisi- jaid kui ka kaubandustegevusele eelise tähtsusega posti. Samuti langeti kinnikilminud laevade meeskonda- dele vajalikku proviant.

Alguses arvati, et Soome oma 62 000 järege on erilisel sobiv ve- silennukite jaoks, olgu, et teisel maailmas oli paarikümnepäevane aega laenuud kuival maal paiknevat lennuväljadel ja ratasliinikutel.

Alles 1936, kui olid valminud len- nuväljad Turus, Helsingis ja Stock- holmis, mindi üle maa-lennuväljade- le ja n. n. õhusadamaid kaotasid oma senise tähtsuse. 1937 hõlmas Finnairi sise- liiklus kaheksast keskust, millest Petsamo Põhja Jäämere ääres oli põhjapoolsem. Samal ajal sidus Finnairi ühing Soome: Stockholmiga, Tallinnaga, Riiga, Königsbergiga, Danzigiga ja Berliiniga.

Talvesaja ajal oli liiklus piiratud pommituste ja jahilennukite ohu tõ- tu ja käis peale selle peaaegu täielik- kult öösiti ja halvemas ilmastikus, kui normaalselt. Sellest hoolimata as- tus Finnair n.ö. DC-lennukite ajas- tusse juba 1941, mil hangiti kaks lennukit tüübist DC-2. Jätkusaja ajal katkes liiklus peaaegu täielikult ja raha saaduses seda ei eksisteerinud — vastavalt liitlaste kontrollkomisjo- ni korraldusele.

Siseliinide liiklus taastati 1945 ja esimesed välisühendused startisid a. 1947, mil muuses sooritasid vasta- vad kutseksamid ka Finnairi esime- sed stjuardessid. 1949 astus Finnair IATA-sse ja neli aastat hiljem oli lennuühing esimene Euroopas, kes ostis omale Convair lennukid. Samal ajal hõlmas välisliinide võrk peaaegu kogu Euroopat. Finnair oli muuses ka esimene lennuühing maailmas, kes sai õiguse lennata Moskvasse. Samuti oli Finnair esi- mene Lääne-Euroopas liinil Helsingi- Leningrad aastal 1964. Finnairile kuulub ka Euroopa kõige pikem liin masruudil Helsingi-Luxemburg-Bar- celona-Málaga, kokku 3 427 km.

Finnair on pidevalt ajaga kaasas käinud, näiteks mis puutub uute ja moodaste lennukite hankimisse. Jün- kersid on ammu ajalukku kadunud, samuti DC-2 masinad, Concairid jne.

Praegu on ühingul kõigus kolm DC-8-62 lennukit, kaheksa Super Car- ravelle lennukit, kaheksa Concair Metropolitani jne. Ühingu sõsarfirmal Kar-Airil on üks Metropolitani ja kolm DC-68 lennukit, peale selle veel üks Lockheed Lodestar, mida kasutatakse geoloogilisteks vaatlus- teks. Praegu lendab Finnair 15-see eriliiki. Kevadel 1969 alustas lennu- ühing lende Põhja-Ameerikasse, New Yorki üle Kopenhaageni ja Amster- dami.

Finnairil on reeglipärased ühendu- sed 20 euroopa keskusega talvel ja 22 suvel. Põhjapoolsem asub Kir- kenes Põhja-Jäämere ääres, idapool- sem Moskvas, lõunapoolsem Ma- la-

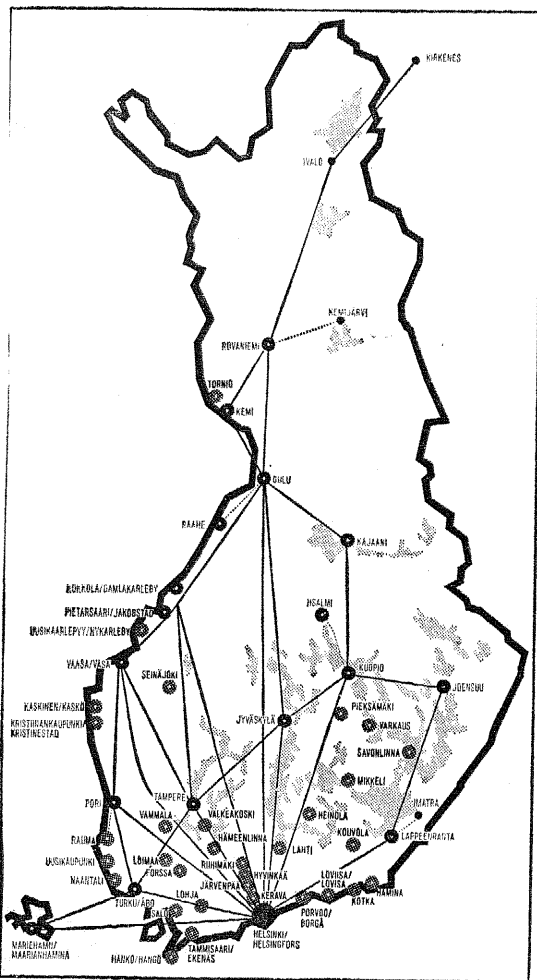
gas ja läänepoolsem New Yorgis. Euroopa osas hõlmavad Finnairi lii- nid kõiki tähtsamaid lennustenu- trumaid ja Finnairi sise- lennuliinide võrk on tihedaim Euroopas peale Is- landi. Lennuühingul on 33 bürood 17 eririgis, kusjuures üheksa neist paiknevad USA-s.

Endastmõistetavalt on ülimalt tä- htis, et ühe lennuühingu personal on rutineeritud — ja Finnair on oma perfektse teeninduse poolest maail- makuulus. Neljandik umbes 2 500 st- teenistujast on olnud Finnairis enam kui kümne aastat.

Kolmetise Finnairi pilootidest on lennanud enam kui 15 000 lennutun- di, see on aukartustäratav saavutus ka rahvusvahelistes mõõtetes. Ja kui vaadelda Finnairi statistikat reisi- jate arvu suhtes, võib märkida, et a. 1969/70 lentes ühingu välisliinidel kokku 422 248 reisijat, kuna siseliini- del samal perioodil oli arv 627 764, mis on teepoolest aukartustäratav saavutus. Ent nagu öeldud, põhju- seks on Finnairi rahvusvahelisel hea klass ja siseliinidel nende tihedus ja odavus.

● Stockholmis sündis Ann ja Ivar Laksile poeg.

● New Yorgi eesti ev. lut. kogu- duse abipöetaja Andres Taul abi- ellub 5. juunil arhitekt Eleri Too- maga. Peigmees tuli möni aeg ta- gasi USA-sse Inglismaalt, kus ta Oxfordi ülikooli lõpetas ja hiljem tegutses eesti koguduste õpetaja- na. Ta on praost dr. Jaak Tauli poeg.

Soome lennuühing Finnairi siseliinide võrk on oma tihedu- selt teisel kohal Euroopas.

■ Jalgpalliloteril, kus mängutule- mused öieti ennustamine võib anda suuri varandusi, on populaarne isegi Nigeerias. Seal on aga üks lbo sugu- haru selgetnägija neli nädalat järgi- mööda mängud täpselt etteennusta- nud ja viinud loteriid korraldavad firmad paanikasse. Tegemist on ühe 41-aastase kooliõpetajaga, kes kinni- tab, et tal on ennustamiseks iluise spirituaalne jõud. Mees on nüüd pei- dus ja kavatseb sinna jääda seniks, kuni torm tema isiku ümber on vai- bunud. Kooliõpetaja ei ole ise jalp- pallikuponge ära saanud, küll on ta aga teeninud oma nõuandega klien- tidele umbes 1,3 miljonit dollarit ning ajanud väiksemad kihlveofir- mad pankrotti.

■ Lõuna-Aafrika valitsus vabastas vanglastest vabariigi kümnenda aasta- päeva puhul 31 mail 30 000 vangi. Vanglateminister Petrus Pelsers aga

teatas, et ükski poliitiline vang ei kuulu amnestia alla ja samuti ei va- bastata enneaegselt kedagi, kellele määrati karistuse ehamoralsuse sca- duse rikkumise pärast. Selle seadu- sega on keelatud seksuaalvahetokord mustada ja valgete vahel.

■ Hoolimata sellest, et USA jalavä- gedele saatimise Laosesse ja Kambod- hasse on Kongressi otsusega keela- tud, saadetakse sellega hoolimata he- likopteritega kaugluure grupe mö- mase riiki. Pentagon ei võta sellist salaluureandmete kogumist Kongres- si otsuse rikkumisena. Nagu Sai- gonist kuulud, saadetakse igapäev välja kuni kakskümmend sellist ameeriklaste patrulli.

● Eesti kooliõpilane Svea Paabo Washingtonist sõidab õppetulemus- te võistluse võitjana esindama oma kooli USA noorte suurel tutvum- misreisil UNO juurde New Yorki.

Hõlpsad turismietapid Soome

Soome on meelivaldavaks segoks vanast ja uuest — erakordselt kaunist loodusest, romantilistest vanadest linnadest ja ajaloolistest mälestustest, kui ka moodisaimast arhitektuurist, mis on kuulsuse saavutanud kau- gel väljapoole. Kõige selle vaatamine on hõlbus turismiliin, mida on organiseerinud rootsi reisifirma Re- so koos soomlastega — need on kombineeritud reisid laevadega ja bussidega. Toome allpool nendest üle- vaate.

"Hõbedane liin" viib Stockholm- i. Värtani sadamast mootorparve "Fen- niaga" Turusse läbi kaunile skääri- de. Turus toimub õõbimine uues üli- õpilashotellis. Edasi toimub 170 km pikkune bussitur Håme ilusas maastikus, kui ülikoolilinnas Turuga on tutvunud, kuidugi ka vana rootsi kindlusega, mis on renoveeritud. Bus- sireis viib Tampereesse, kust pärast õõbimist sõidetakse edasi kaunisse Aulankosse laevaga "Hõbedast liini" pidi Viidenumerost Hotell Aulan- koni. Aulanko on turistide mekka võimalustega saunaks paadisõitudeks, ujumiseks jne. Reisi järgmiseks ees- märgiks on Helsingi, kus veedetakse kaks päeva ja sooritatakse lühike väljasõit Porisse. Helsingis toimub põhjalik sightseeing, aega jääb üle omal käel kõndimiseks, sisseseosteks

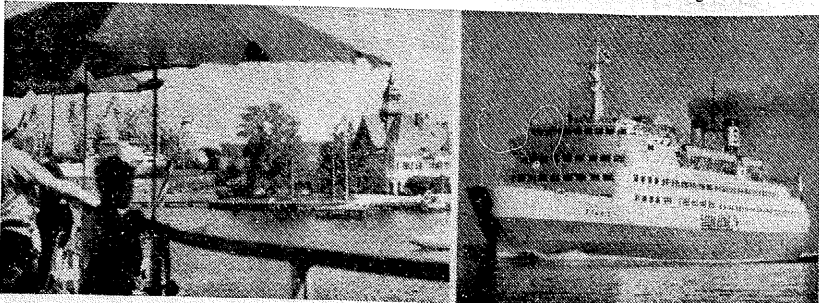
jne. Kuendal reispäeval toimub reis koju, bussiga Helsingist Turusse ja sealt mootorlaev "Floria" pardal tagasi Stockholm.

Saima ja Karjala tur viib reisi- ja Ida-Soome mööda Soome ilusamaid teid ja läbi Helsingi ning Lahti. Na- gu eelmise reis, algab ka see Vär- tud sadamast Stockholmist ja läheb Turusse, kust reis juba edasi viib bussidel. Reis kestab kaheksa päeva, kusjuures teine päev saabutakse Hel- singisse, kus veedatakse kolme, ostu- deks jne. Helsingist läheb 26 km pikkune reis Imatrale Saima vesik- onnas. Tee läheb üle Pori. Kuulsa- tel looduskaitse kohtades Imatra- el toimuvad ringsõidud paadil. Pä- rast ööd Imatral ka koskedega tur- vumist viib reis edasi Savonlinna, kusjuures teel peatutakse kuulsas

looduskaitse Punkaharjus, kust paa- digas sõidetakse Savonlinna sisse.

Savoninnast sõidab buss kuendal päeval Mikkeliisse üle Sulkava ja Pistohieki, minnes parvlaeval üle Lietvesi. Järgmisel päeval sõidetakse edasi 230 km Forsasse, kust pärast õõbimist algab tagasireis kaheksandal päeval üle Turu tagasi Stockholm.

Umbes Botnia viib kolmas reis, hõl- mates bussiteed Stockholm-Umeå- Vaasa-Turu ja sealt laevaga tagasi Stockholm. Esimesel päeval jõutak- se Sundsvalli, teisel päeval Umeåsse, m.h. üle Adeleni. Umeåst läheb reis kolmandal päeval laevaga otse Soome poolele Vaasasse. Merereis kestab neli tundi. Vaasast läheb reis neljan- dal päeval bussiga Porisse ja sealt järgmisel päeval Turusse. Kuendal päeval on aeg kojupeetumiseks ot- se Stockholmist laevaga.

Turu on populaarseks vāravaks Soomele, odavate ja kergete ühendusvõimalustega Stockhol- mist. Paremal mootorlaev Fennia.

Kui Teie ei söida Soome, siis astuge sisse

FENNICA FORM AB-sse

Kas olete huvitatud ilusatest asjadest? Siin on käsitsitrukitud puuvillast riid, tekke, vaipu ja klaasi. Eriari soome käsitsikoetud tekstiilidele

BRAHEGATAN 26, STOCKHOLM, TEL. 60 80 95

Rootsi press ning Soome Jätkusõda eestlase raamatus

Noor eesti ajaloolane, doktorant Hain Rebas, reitenseerib Göteborgi Handeldstidningenis (17.5.71) Rein Marandi äisa rootsi keeles ilmunud teost "Med grannens ögon. Finlands förslutningskrig 1941-1944 i svensk pressdebatt" (Naabri silmaga. Soome jätkusõda 1941-1944 rootsi pressidebattis).

Väljaanne on tegelikult Rein Marandi poolt dr väitekirja, mida ta kaitses a. 1964 Helsingi ülikoolis, kuid on saanud nüüd revideritud ja laiendatud kujul. Selles vaadeldakse 19 rootsi ajalehe seisukohti jätkusõja kohta. Vaatluse alla on võetud ulatuslikumalt neli suurt Stockholmiajalehte: Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter ja praegu mitte enam eksisteerivad Stockholms-Tidningen ja Social-Demokraten/Morgen-Tidningen. Aga vaa- deldakse lähemalt ka Handeldstidningeni ja sündikalistide Arbete- ni suhtumist.

Rein Marandi näitab, kuidas peaaegu kõigi ajalehtede vaated muutuvad ajaga. Jätkusõja alguses, suvel 1941, oli Talvesõda värskele meele, mistõttu siis ka suhtuti uude sõtta positiivselt. Kuid sõja lõpu poole muutis suhtumine üldiselt negatiivseks.

Soome ajalooline julgeolekuvõitlus ja õigusekohane kaitsesõda muutus aeg-ajalt samas ajalehes hukka mõistavaks saksa orientatsiooniks või mõlematüki sõjaavantiüriks. Mõne ajalehe seisukohad muutusid juba pärast Stalingradi lahinguid 1943. a. algul, teiste seisukohad pärast Viiburi langemist a. 1944. Selline muutumine rootsi ajakirjanduses võib näida üllatusena tänapäeva rootsi lugejate, aga mitte soomlaste.

Marandi vaatleb ka nende muutuste tausta. Ta arvab, et neid võis põhjustada varjatud rootsi rahvuslik oportunism.

Võib ka arvata, et autoril on õigus. Kahjuks näib siiski see huvitav uurimistulemus olevat liiga pinnapealne. Kuid ka selline vaa- de ei üllata soomlast.

Marandi enda tegapõhi on o- nund kindlasti otsustav tema väite- kirja valimisel. Ta kuulub nimelt nende enam kui 3000 noore eesti me- he hulka, kes deserteerisid või hoidsid kõrvale nihaisti soveti kui ka natsi-saksa armeeist ja sundmo- bilisatsioonidest ja kes eluga riski- des põgenesid üle Soome lahe, et vabatahtlikult anda oma panus pea- vaenlase vastu soome univormis. Nad formeerisid oma rügemendi,

JR 200. Väljaõppe ja tuleriistad said nad Karjala Kannasel.

Hain Rebas kirjeldab oma ret- sensioonis edasi JR 200 saatust ja vaatleb siis ilmunud teose taustal Handeldstidningeni tollaegse pea- toimetaja Segerstedti seisukohti.

Pole imestada, et mees sellise tagapõhjaga, pealegi riigiteadlasena, võib omada sootuks teistsuguse va- tevinkli Soome jätkusõja suhtes kui oli Lääne-Rootsil, kangel selle sõ- ja taltermaast. HT peatoimetaja, imetletud Torgny Segerstedt, kirju- tas oma "I dag" veerul 12.11.41: "Mis Soome olukord Skandinaaviale tä- hendab, otsustab tema vasallseisund selle võimu juures, kes rühub Norra- t... Soome ja Skandinaavia vahel on siilad purustatud. Soome asi on Saksa asi. Saksa asi on Soome asi."

Kas Segerstedt tundis Soome jät- kusõja põhjust, kui ta nii kirjutas? Või formuleeris ta oma teesse liht- saksidki ja primaarse natismis- vastase muut-valge nägemisega, te- gelikkust arvestamata? Rein Ma- randi näib omistavat tähtsust vii-

"Med grannens ögon" autor dr. Rein Marandi.

masele alternatiivile. Soome jätkusõ- ja küsimuses oli Segerstedt arusa- valt rohkem ideoloog ja poleemik kui riigiteadlane.

Hain Rebas tervitab väga Rein Marandi teose väljaandmist rootsi keeles (Nordiska kulturkommis- sionens expertkommitté toetusel) ja lõ- petab oma retsensiooni, mida oleme refereerinud kokkuvõttekult, järg- miste sõnadega:

— Et raamatus esitatud küsimus- te ülesseadmine ja nende lahendam- mine mõneti väärutavad sellest, mis siin maal tavaks on — see ei muu- da teost sugugi vihemloetavaks.

Mr.

Emadepäev Lundis

LUND (EPL) — Pühapäeval, 16. mail tähistati Lundis, Petersgärdeni saalis Lundi eesti täienduskooli koosmängiringiga ja Malmö eesti täienduskooli õppeastja lõpetamist aktusega. Ühtlasi oli see ka emadepäevaks, kus sisuka kõne pidas pr. Helga Kerstell. Emadele kinnitati laste poolt rinda elavaid lilli.

Peale avasõnu H. Viirsaluult esine- sid Malmö eesti täienduskooli õpilas- ted kahe lauluga. Lundi eesti täiend- uskooli mänguringi mudilased Mart Käär, Jakob ja Mikaela Peetre ning Niglas Rämälai kandsid seejärele ette eesti rahva viisi järele koostatud "Loomade peo" ja Kalju Kanguri "Aabitsa". Tugeva aplausi sai Lundi eesti täienduskooli õpilane Han- nes Mathiesen ettekande eest "Oh seda õnne", kuna sama täiendus- kooli õpilased Heli-Ann Käär ja Maria Sundberg deklameerisid õn- tunut "Arve emale". Õpilane Ann- Leena Mikiver esitas "Lilli sulle, emakele", mille järele mõlemate täienduskoollide õpilased laulsid "kal- lis emakele".

Sisuka ja haarava emadepäeva kõ- ne pidas kasvatusedlane pr. Helga Kerstell (talle kõne kokkuvõtte too- me teisel). Seejärel esitasid Malmö eesti täienduskooli õpilased ja skautlikud noored "Põimik emale" ja sama täienduskooli õpilased Andres

Asu, Leili Laanemets, Ann-Leena Mi- siver ning Anne Tundo lühinäiden- di "Taskurukid". — Saalitäis rahvast laulis püstitaies haldimusi "Ema siida".

Meeleolurikka aktuse, mis rõkkas eesti nooruse rõõmsatest häälest, lõ- petas tänuandega tegelastele ja rahkavulisele publikule pr. Mari Pääsuke. Lauldi eesti hünni. Seejä- rel siirduti ühisesse kohvilauda. Siin võitis lastevanemate poolt sõna kunstnik Olev Mikiver, kes tänas eri- ti mänguringi mudilaste häid kas- vatajaid pr. Pille-Mai Laasi, pr. Ma- ri Pääsuke, skautidegaide juhti pr. Pommerit ja täienduskoollide energilist juhatajat pr. Eha Põhli.

O. V.

"Narva laht" Prantsusmaal

Tallinna venekeelne päevaleht tõi ainsa Eestis ilmutava ajalehe- na hiljuti teate, et Tallinna sadamas- se on saanud Prantsusmaal, Touloni sadamatehastes ehitatud uus suurematüüpline kalalaev. See oleval kõigiti ajakohaste sead- metega ja isegi supelebaasiga ka- lalaev, mis ehitatud Nõukogude Liidu valitsuse tellimisel eesti ka- latööstuse arendamiseks.

Uus prantslaste poolt ehitatud laev oleval üle 20 meetri lai, 156,5 meet- rit pikk ja 13,9 meetrit kõrge. Vee- surve — 19000 tonni ja mahutavus — 15000 kuupmeetrit. Laevale on pandud nimeks "Narva laht".

Nagu "Sovjetskaja Estonia" mär- gib, sõitnud "Narva laht" 1. mail Iirimaa lähikonda esimesele kala- püügile.

Kaljo Raid tänab

Täna südamest kõiki lugupeetud eesti kogudusi, organisatsioone, kol- leege, kaastöölisi ning sõpru, kes rohkete lilled, kingituste ja tervit- ustega mu öde ning mind me ühi- sel 50. a. sünnipäeval õnnitlesid.

Torontos, 10. mail 1971.

Siira tänuga.

KALJO RAID

• Portoricos Ponces elunev dr. med. Arkadius Tammi abikaasaga külastasid New Yorki.

Uus Eesti-Soome SÕNARAAMAT

Karjalaste häälekandja, kuukiri "Karjalan Heimo", tavatseb oma lgas numbris omistada tähelepänu eestlaste eluavaldustele nii siin- kui sealpool raudeerit. Seda tehakse peatkirja all "Virolaisten kuulumis- ta" (Eestlaste uudised). Käesoleva aasta kakskümbris (3-4, 1971) avaldab ajakiri esmalt rea eesti vanaõnu vastavalt eesti ja soome keeles.

Selle numbris avaldatakse ka järgmine teade Eesti-Soome Sõnaraa- matu kohta: Vana hea Lauri Kettuse sõnaraamat on lõpuni müüdud. See ongi ka juba vananenud ja vajab värskemaid täiendusi. Uut sõnaraa- matut võib oodata juba eeloleva su- ve jooksul. See on rõõmustav uudis paljudele.

Uus sõnaraamat ilmub Soome Kirjanduse Seltsi (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran) väljaande- na. Prof. Toivo Vuorela arvamise järgi suureneb sõnaraamat, võrre- des Kettuse raamatuga, ligikaudu 1/3 võrra ja muutub 450-500 lehe- küljeliseks. Sõnaraamatu töö soori- tajaks on valitud grupp eestlasi.

Peatoimetajaks on Paul Kokka, tei- sed liikmed on Helga Laanpere, Maat Mägi ja Arno Pikamäe. Juhtivaks põhimõtteks on olnud, et töö teha- se sellele maali, kus koostatava sõna- raamatu keelt kõneldatakse. Aprillil lõ- punidalaal oldi Soome Kirjanduse Seltsis rõõmsad ja õnnelikud seetõ- tu, et Paul Kokka ja Helga Laanpe- re olid tulnud nõudlaks ajaks Soome, et teksti lõpuredigeerimist teos- tada. Eesti-Soome ühistööna kujuneb sõnaraamat kindlasti pädevaks ja mitmeti vajalikuks teoseks.

Samas tuuakse lihiartikkel Fri- debert Tuglase surma kohta, kus- juures täistatakse esile Tuglase te- gevust soome teoste eestindajana. Nimetatakse Aleksis Kivi "Seitsme venna" ja "Nõmme kingseppade" ning Aino Kaldale peateoste tükeld. Märgitakse ka, et Tuglas oli Stalini- ajastul ebasoosingus ja põlu all.

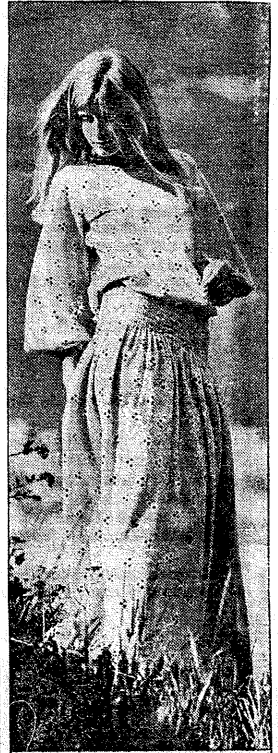
Mr.

L.-Rootsi kogudusele hooldaja

Uus hooldaja-õpetaja Lõuna-Rootsi koguduses, Jaan Rebane

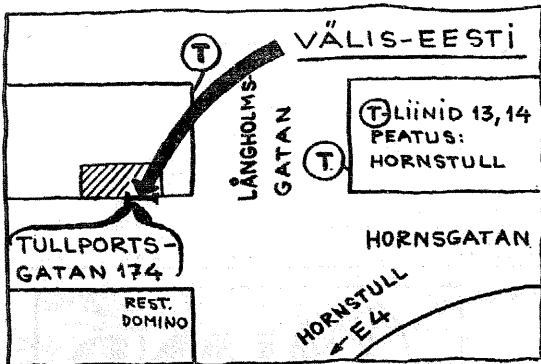
Lõuna — Rootsi koguduse nõu- kogu omal korralisel koosolekul valis õp. Jaan Rebase kogudust hooldaja õpetajaks. J. Rebane on sündinud 6 märtsil 1901 a. Uue- Põltsamaa vallas. Tartu ülikooli lõpetamise ja prooviaasta möödu- mise järele oli Rebane vikaarõpe- tajaks Põltsamaal, olles samal ajal kohalikus gümnasiumis ladinakeele ja usuõpetuse õpetajaks. 1939 a. asus ta Andru ning selle järele Pärnu-Jakobi koguduse õpe- tajaks, kus töötas sügiseni 1944, kus lahkus perekonnaga Rootsi. Pärast laagririkud siirdus mai kuul 1945 arhiivitöölisena Karlstadi, kus asus kohe kaasmalaste usulisele teenimisele. Kutsus ellu EELK Värmlandi kirikliku koonduse, kuuluvnuga Põhja-Rootsi kogu- duse juure. Koondus muudeti ise- seisvaks EELK Värmlandi kogu- duseks, mida õp. Rebane jätku- valt edasi teenib.

TUNNELI, TYG TRYCKT BOMULLSJERSEY KAPALA. STORLEKAR: 34-40.

Pris: Kr. 271:—

marimekko
Drottninggatan 29, Stockholm

Välis - Eesti - EMP kolis

Uus address: Tullportsgatan 174 (end, Hornsgatan 174)

Postiaadress endine: Box 2171, 103 14 Stockholm

Telefon uus: 08/84 09 55

Uude asukohta — T-peatus Hornstull, väljapääs Långholmigatan (Bergsundsomr.) Kuna tänav selles osas on ühesutaline, siis parkeerimiseks on head võimalused.

Loodame uutes moodustes ja suuremates ruumides eesti raamatuid, grammofooni plaate, eestipäraseid kinkesemeid ja kunsti veelgi otstarbekamalt vahendada kui seni. Tere tulemast!

Assuan — Egiptuse nuhtlus

Mõjud, mida ei nähtud ette

Kui külastati aastat tagasi alustati Assuani kõrgtammil Sadd el-All ehitamist, siis kinnitas Gamal Abd el Nasser, et Assuani kõrgtamm tasub enda — pärast valmimist — kahe aasta jooksul, võimaldab kahekordistada rahvusliku sisetuleku 10 aasta jooksul, muudab Egiptuse agraarmaa kõrval ka tööstusmaaks ning võimaldab suurte kõrbeladade kasutamise põllumaana. Nüüd selgub, et kõik see oli vale ennustus, ja et Assuani kõrgtamm, mille ehitamiseks kulutati 1,2 miljardit dollarit, kujuneb Egiptusele mitte õnnistuseks, vaid pigemini nuhtluseks, sest kõik negatiivsed kõrvalnähtud, mis tekivad, ulatuvad paisjärvest (mis kannab nime — Lake Nasser) kuni Vahemereeni. Seega haaravad need negatiivsed kõrvalnähtud, millel venelased jättis projekti loomisel arvestamata, maa-alu, mille ulatus üle 1000 kilomeetri.

Arvestati, et Lake Nasser, mille paisutamist alustati juba 1964. aastal, täitub veega täies ulatuses juba 1970. aastal. Ka see kalkultatsioon osutus valeks, sest paregu ei ole see paisjärv veel isegi pooltäis. Nüüd arvestatakse, et projekti ettenähtud veetase saavutatakse alles 1982. aastal. Egiptuse magevee biloo professor Abd el Fatah Goher aga väidab, et selleks vajavat vähemalt 200 aastat.

Selgub, et projekti loomisel jäeti arvestamata paisjärvel tekkinud tule mõju, ja tuulust sõltuvana ka erakordset suuri aurumine, mis on tõelisel kalkuleeritud näiteks suurem. Ka ei tihenda Niiluse muda kõiki lühesid ja poore kogu paisjärve põhja ja külgedele ulatuses, vaid katata ainult endise voolusängi põhja. Nii on vee kadu ka põhja, ja eriti ürbeste (porosose) muudat liivakivist külgedele (480 km pikkuseid) kaudu tunduvalt suurem kui arvestati. Teadlased väidavad, et nii kaduvat (maasse imbumise teel) paisjärvest aastas 15 miljardit kuupmeetrit vett, kusjuures umbes sama palju ka aurub.

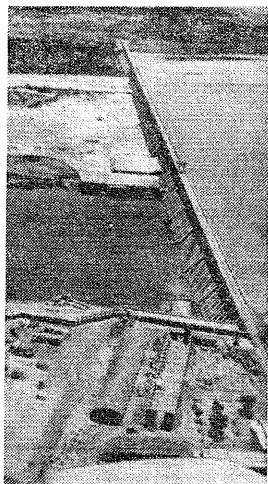
Kõrgtammist tõttu saab Niiluse alamjooks nüüd vajalikust määrist (jõu- ja maa-ala, laevaliikluseks, niisutus-

süsteemidele jne.) 10 miljardit kuupmeetrit vett vähem kui varem. Lisaks võidakse ka Assuani jõuamaas (paisjärve veeaga mittematustamise tööt) kümnest turbiinist rakendada ainult kaks ja toota kavandatud 10 miljardi kilovatti asemel ainult 2 miljardi kilovatti elektrivoolu. Seda voolu kasutab praegu Kairo, tööstuse jaoks seda veel ei jätaku.

Seni viljastat Niiluse püde Niiluse muda ülejäänute korras. Nüüd takistab selle muda levimist Niiluse põldudele 121 m kõrge Assuani tamm. Selle tõttu vajatakse nüüd 1,8 miljoni tonni kantsiväetist aastas, mis maksab Egiptusele, valitsusele 120 miljoni dollari.

Kuid sellele vaatamata on saak 20 prots. endisest madalam. Lisaks sool- duse pesid maa soolast puhtaks, siis nüüd jääb põhjavee poolt salatastava ja üles tungiv sool muda püstmä. Selle tõttu võivad kõik Egiptuse põld- juba kümne aasta jooksul muutu- da viljakandmatuks. Selle takista- miseks vajalike abinõude rakenda- mine nõuab sama palju kuluseid kui Assuani paisjärve loomine.

Soolumine valmistab muret ka Vahemere rannik, kus soolased me-

Nii näeb välja uus Assuani tamm Niilusel.

reeved tungivad nüüd lähedal asu- vatesse magevee varudesse. Varem takistas seda nüüdsest tugevam Niiluse vool. Lisaks puudub seal nüüd siuke peenike muda (schlick), mida Niiluse kandis sinna kuni 30 miljardit tonni aastas. See täitis kõik need ko- had, mis meri hävitas, ja kaitses ran- nikut mere lõhkumise vastu. See kaitses nüüd puudub, ja nii on nüüd ka Aleksandria ohus. Ka kadusid seal muda ärajätmise tõttu sardi- ni, millede püük moodustas ühe viiendiku Egiptuse kalasaagist.

Et Assuani mereni puuduvad Niiluse vees nüüd vajuv-ained, siis on nüüd ka Niiluse vool endisest tunduvalt kiirem ning ähvardab selle tõttu õnnetada jõel asuvad vanu tammid (arvult kolm) ja kõiki sildu (arvult 350). Et õnnetamist takistada, tuleb järele ehitada 10 barjääritamm. See "Nii-Kaskade" projekt maksab riigile umbes 300 miljoni dollari.

Sellel maa-alal, mida nüüd niisu- tatakse Assuani veeaga, tekkis juba mullu uus oht — malaaria. UNO ter- vishoiuorganisatsiooni uurimus näi- tab, et seal on ohus 2 miljonit mu- bialast. Seega siis põhjustab Assuan — Nasser'i püramiid — ennenägemat- tult suuri kuluseid (majandusliku tõu- su ja üldise heaolu asemel) ning äh- vardab kui nuhtlus kogu Egiptuse rahvast. Ühtlasi on Assuan nüüd näi- de, kui ohtlik on looduse muutmine, ja et see tegevus võib põhjustada miljonite inimeste hukkamise. Lisaks on Assuan nüüd hoiatus Nõukogude Liidule, kus kavatakse muuta Si- beri jõgede voolu, ja koos sellega ka kliimat.

A. Suurkivi: Peame lootma iseendale oma VÕITLUSES

Stockholmi Eesti Majas 12. mail toimunud selgituskoosolekul, kus esines Vaba Eesti Komitee liige Ilmar Raamot, keda EPL on referendri- men, esines ülevaatega USA eestlaste seisukohtadest ja töökspidamistest Euroopa Ikestatud Rahvaste Eesti delegatsiooni liige Albert Suurkivi.

Ta märkis, et kõnedes ja Eesti kü- simuse arutamisel eesti ühiskonnas USA-s valitseb nüüd kainen toon ja Eesti taastamise võitlusele hing eest- lase sülitamiseks seatakse üles kau- gemale ulatuvaid sihtjooni ja tege- vuskavu. Üldiselt valitseb arvamine, et USA ega teised riigid ei tule Bal- ti riikide vabastamise sklaapi mitte inimuse abistamise nimel, ka mitte kommunismi pidurdamise pärast ja kui kunagi abistamine siin siinbub, siis on see abistaja enda huvides. Ei maksa lootust rajada, et USA seda praegu teeks.

Ainuke, mida USA-lt võib loota, on et USA ka edaspidi Balti riik- lide okupeerimist N. Liidu poolt ei tunnista. Seda enam tuleb meil endil oma rahva vabanemise vaa- kumatult uskuda ja kõigi nõelda- vate abinõudega selle häaks töö- tada.

Selleks peavad alal hoitud ja te- gutsemiseks valmis olema tugevad rahvuslikud keskorganisatsioonid igal maal kus eestlased asuvad, ja tegutseda ka Eesti eksilvalitsus et Eesti Vabariigi valitsuse püsivust alal hoida, ja see pole nii tähtis missuguse liini kaudu vahitus on moodustatud. Praeguses olukorras omab esmajärgulise tähtsuse eesti rahvuse sülitamine. Rahvuslikud eesmärgid ulatuvad üle ühe inimpõl- ve ja mida meie ei saavuta, võivad viia järgnevat inimpõlved. 30 aasta kestel on üles kasvanud uus noor generatsioon nii Eestis kui ka väljas- pool kodumaad ja nüüd tuleb sellel noorusel asuda Eesti taastamise võit- lusesse. Võib tähele panna et USA eesti noorus on nüüd selles suunas aktiveerumas.

Arvatakse, et New Yorgis üks kol- mandik abielusid on segaabiellused.

Gammakaamera "näeb" vere ringehäireid

Stockholmi Südersjukhuseti neu- roloogia kliinikus on välja töötä- misel meetod ähvardavate veret- iste, verevalumite ja rahanduse avastamiseks. Katseid tehakse ni- melt n.n. gammakaamera ning need on osutunud paljulubavateks.

Vereringe jälgimine toimub üsna lihtsal — patsiendile pritsitakse käe tõmbsoonde radioaktiivne isotoop, milline koos verega hakkab liikuma ja jõuab ajju. Gammakaamera regis- treerib isotoobi liikumist ajuosontes ja "näeb" selle kaudu, kas soontes on tekkinud kitsendusi või koguni kasvaja. Prof. Silfverskjöld, kes katseid juhib, rõhutab, et meetod on patsiendile täiesti ohutu. Senini on uuritud umbes 500 patsienti ja mit- mel juhul on saadud anda kiiret va- jalikkust abi.

Gammakaamera töötab tehnilise spetsialistina prof. Silfverskjöldi la- boratooriumis eestlasest laboratoori- umilinsener Albert Kihbus.

on teatav kaotus ja paratamatus meie rahvusgrupele. Kuid välisvõitluse sei- sukohal võivad need segaabiellud mõningal määral ka väärtuslikud ol- la. Selles pikaajalises võitluses mis meil ees seisab ja mis võib kesta aastakümneid, sadu, olgu meil juht- nõõriks K. Pätsi kõne Põllumeeste Kogude kongressil, kus ta võrdles eesti rahvast tammedega, mis on sat- tunud kasvama kehvale maapinnale, kuid siiski on suutnud aastasade kestel vastu panna tormidele ja ras- kuste ja Jaan Tõnissoni ettenägev ütelus kui ta poliitilise elu tagakiu- samise ajal 1906.a. Postimehes kirju- tas: "Kui ka meie teed ja olukorrad muutuvad, aga meie siht ja eesmärk ei kao." Ja see on tänapäeval Eesti riiklik iseseisvus.

Ka sellele ettekandele järgnes elav mõttevahetus kohvilauas.

18. mail lendasid I. Raamot ja A. Suurkivi ringsõidule Euroopasse, pea- tudes Taanis, Saksamaal ja teistes riikides. Nad saabusid tagasi Rootsi juuni algul. 1. juunil esinevad nad ülevaadetega ERN juhatuses koosole- kul, 2. juunil võtavad nad osa EDU aastakoosolekust ja sel puhul korral- datud õhtusöögist, 3. juunil esinevad nad Põllumajandusliku koosolekul. 4.-5. juunil võtavad nad osa Balti Instituudi sümposiumist ja 6. juunil külastavad Uppsalat. Järgneva näda- la algul lendavad nad tagasi Am- eerikasse.

Juuste siird- istutamine õnnestus

SOFIA — Bulgaaria arstid tegid ebatavalise operatsiooni — juuste ümberistutamise. Patsiendiks oli 9- aastane tütarlaps, kes õnnestuse ta- gejärjel juusteta jäi.

Endine peanahk asetati küll taga- si, kuid pähe jäid suured armid. Siis otsustati katsetada juuste kunst- likku ümberistutamist. Uued juuk- sed hakkasid kasvama, ning noor patsient on nüüd juba kodus.

Leinateateid

Räpinas suri 17. apr. Marie Tiis- ler, n-nä Raudsepp, 87 a.v.

Perhis, Austraalias suri 27. apr. Auguste Joonas, sünd. 11. juunil 1881 Kuigatsis.

Coomas, Austraalias suri 26. apr. Martin Linna.

Sydney, Austraalias suri 4. mail Anna Samlas, n-nä Malahoff, sünd. 30. det. 1894.

Sydney suri 8. mail Ida Weist n-nä Vaher, sünd. 28. juunil 1900 Võrus.

Kolm meeldivat reisi Soome

— ringsõidud bussi ja laevaga.

Soome—Höbeliin

Kohtame Häme ilusat maastikku — tükki kaunist Soomet. Turu, Tampere ja 2 päeva suvises Helsingis. Reis Stockhol- mist laevaga.

6 päeva hommiku — ja lõunasöögiga 395:—

Saima—Karjala

Ida Soome — ümber Saima järve ja paadisõit järve sinisel veel. Karjala, Helsingi ja kaunis reis Lahtisse. Reis Stock- holmist laevaga.

8 päeva hommiku — ja lõunasöögiga 475:—

Ümber Botnia lahe

Reisija näeb palju kaunist teel Stockholm—Umeå—Vasa— Turu—Stockholm. Imetlege Adaleni ja Sandöbro'd, ennekui sõidate üle Botnia lahe Vaasale, Porisse ja Turusse. Tore tagasireis läbi Soome ja Rootsi skäärde.

6 päeva hommiku — ja lõunasöögiga 425:—

Olete teretunud lähemasse RESO reisibüroosse et laskida reiskava (det stora Nordenprogrammet).

08/22 60 20
22 49 00
või lähim RESO
reisibüroo

Eestlane ketast 62.10

Samal ajal kui Rootsis Ricky Bruch hammast ihub maailmare- kordei viimiseks kettahetse üle 70 m piiri, on ka okup. Eestis kerki- nud maailmaklassi ulatuv ketta- heitja — Veljo Kuusemäe.

Kuusemäe saavutas Tallinnas toi- munud võistlustel esimese eestla- sena 60 meetri piiri, heites sellest üle oma seerias kahel korral, pari- ma tulemusega 62.10. Sellega on ta tänavuses hooaja edetabelis seits- mes.

har õppinat helg. o. weekendtrafiken
GRISSEHAMN—ECKERÖ

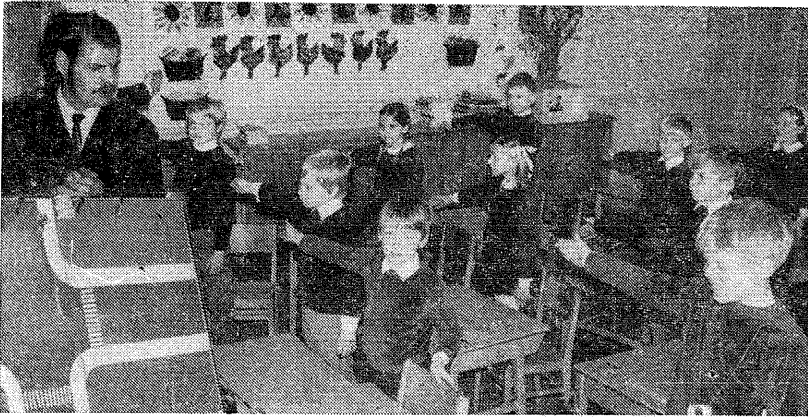
Bokningar tel Grissehamnskontoret 0175 / 301 50, -51.

Åland, 11 687, 13 360 telex 6326

Måndagar—fredagar 09.00—17.00

Boka in Edra bilur nu för hela säsongen

REDERIAKTIEBOLAGET ECKERÖ

Liiklustund Stockholmist eesti algkooli teises klassis. Vasakul tundi andev rootsi liikluspolitsei esindaja. (EPL-foto Tippe).

Katsed kukutada Ameerika julgeoleolekuteenistuse juhti

WASHINGTON — Ühendriikides on terve rida institutsioone, mis on pahempoolsetele ringkondadele ja radikaalidele okkaks silmas. Sellised võimsad riiklikud asutused, millede kütjes pahempoolsed sageli oma hambaid proovivad, on Ühendriikide sõjavägi, keskkalure organisatsioon Central Intelligence Agency ja föderaalne politsei — Federal Bureau of Investigation. Viimasel ajal on armeede andnud põhjust kallale tungimiseks ltn. William Calley protsess, CIA-d on kritiseeritud tema omaaegse Kuuba operatsiooni pärast ning FBI-d rünnatakse pidevalt politseioorganisatsiooni kauaaegse ülima legendaarse John Edgar Hooveri isemeele käitumise pärast.

76-aastane John Edgar Hoover ei ole vaatamata oma võrdlemisi kõrgele elueale veel kaugeltki raugastanud, vaid on elujõuline ja kindlate põhimõtete mees, keda ei ole kerge nurka suruda ja üle parda heita.

Fraagu on ta kerkinud eriti Ühendriikide avaliku elu tulpunktiks, kuna temalt alluvad politseioorganisatsiooni süüdistatakse oma võimupiiridest ületumiseks telefonikõnede pealtkuulamisega ning kahtlusalasuse isikute järele spioneerimises.

kusjuures isegi mõned Kongressi liikmed on sattunud FBI luuretegevuse orbiiti.

John Edgar Hoover on olnud 47 pikka aastat politseiteenistuses ning on sama lojalsusega teeninud kaheksat presidenti ja kuutset istuõigust. Mitmel neist on olnud Hooveriga suuri raskusi ja mõtete lahkiminekuid, eriti Robert Kennedy ja tema järglasel Ramsey Clark'il, kellele ei meeldinud Hooveri kon-

servatiivsed ja paiguti diktaatorlikud töötamismeetodid. Kuid kumbki neist meestest ei kasutanud nende käsutuses olevat võimu Hooveri eemaldamiseks ning tema asendamiseks mõne teise mehega.

Kui noor John Edgar Hoover aastaid tagasi asus Federal Bureau of Investigation eileotsa, langetas tema alla nörk, ebafektiivne ja korruptsioonist läbimõõnud politseioorganisatsioon.

See oli keeluseaduse periood Ühendriikide ajaloo ning politsei võttes lootusetu võitlust salaviina vedajatega ja hangeldajatega ning pidas Chicagos lahinguid hästiorganiseeritud ja tugevatest relvastatud gangsterite jõukudega.

Hoover oma meestega alustas nende jõukude vastu energilist võitlust. Ta toetas trellide taha Al Capone'i, tulistas linna tänaval surnuks John Dillingeri ning FBI mehed lihvendasid ka romantilise rõõvlipari Bonnie ja Clyde'i. Selliste tegude järele jõuti alles pärast jõhalkliku organisatsioonitööd, mille raamidest Hoover kujundas oma kriminaalpolitseist loogivõimsa ja hästi relvastatud politseiuksuse.

Tema nõudis oma alluvatele distipliini, korda ja laitmatuid eluviise, milles olid väljajäetud alkohol, afäärid naiseiga ja pikad habemed.

Vallaliseks jäänud John Edgar Hoover elas ise piinlikult oma alamatele antud eeskirjade järele. Ta ei külastanud kunagi baare ega pidustusi. Ta loobus isegi teda seni köitnud hobustest võiduajamistest ning pühendas kogu elu ainult tööle ja politseiteenistusele. Ta elab alaliselt Washingtonis, kust ta harva lahku. Kuigi ta on elanud 76 pikka aastat, pole ta kunagi viibinud välismaal.

On selge, et sellisel puritaansel, nagu seda on Hoover, on raske kohehenda ja tegutseda praeguses Ühendriikides, kus maad on võtnud poliitiline radikalism, üliõpilaste protestidemonstratsioonid ja narkootiliste ainete massiline tarvitamine.

Leinateid

Torontos suri 16. mail Robert August Tursk, sünd. 4. jaan. 1896 Iru vallas.

Torontos suri 35. mail Feliks Toom, sünd. 21. juulil 1924 Eestis.

Torontos suri 15. mail Nikolai Turu, sünd. 24. veebruaril 1910. Saaremaal.

Edgar Hoover, 76.

Selles olukorras tunneb John Edgar Hoover end suure isamaa päästjana ning korra ja rahu alahoidjana.

Tema käsutuses on 17.000 politseiniku, 8000 salapolitsei agenti ja 150 miljoni dollarilise eelarve ning selle tohtu jõu abil teeb ta kõik, et vaos hoida musti pantreid, uusi pahempoolseid, sõjakaid üliõpilasi, liberaalseid professoreid ja uusi teid otsivad kirikumehi. Oma missiooni teostamisel on Hoover isegi jälginud oma aparatuuri kaudu mitmeid Esindajatekoja liikmete ja senaatorite tegevust.

Hooveri käsitses koondunud suur võim ei meeldi loomulikult paljudele ameeriklastele, kes märgivad, et elu on läinud edasi ning et Ühendriikide politseiteenistuses tuleb ette võtta suuri reforme. FBI ülima ründajad väidavad, et praeguses olukorras ei ole Ühendriikides ühtegi võimu, kes kontrolliks FBI ja ta ülema John Edgar Hooveri tegevust.

Selle küsimuse lahendamiseks nõutakse Esindajatekojas vastava komisjoni moodustamist ning üksikasjalise aruande esitamist.

Sellega seoses on kerkinud üles ka Hooveri vallandamise probleem ja Ühendriikides küsitakse uudishimulikke: Kes pärib FBI võimsa impeeriumi kui Hoover tõesti peaks omalt kohalt lahkkuma?

● New Yorgis kuulutati abiellujatena maha Rein Olvet ja Riina Miido. Peigmees töötab raudtee-kompanii juures, pruut on lõpetanud kolledzhi keelte alal.

838 kirjastusühikut tõlgitud võõrkeeltesse

Tallinnas ilmuv venekeelne päealähe "Sovetskaja Estonia" avaldas pikema ülevaate eestikeelsest raamatust võõrkeeltesse. Tegelikult oli see ülevaade jutustamine kirjandusteadlaste Leida Püssiga, kes tõlkis riiklikus raamatukogus ja kelle erilaks on eestikeelse raamatu probleemid võõrkeeltes. Ajalehele antud jutustamisel tõi Leida Püss esile mitmesuguseid arvulisi andmeid, mis väärivad siinkohal märkimist. Kõigepealt jutustas usutletav, et eesti raamatute tõlkimine võõrkeeltesse on olnud elav. Kolmekümne viimase aasta kestel on võõrkeeltesse tõlgitud 191 eestikeelset raamatut, kuna Nõukogude Liidu rahvaste keeltes on olnud sama aja kestel avaldatud 647 raamatut tõlkeid, seega kokku 838 teost.

Selline aukartust äratada püüdev arv näib esialgselt vaadatuna ebausutavana, kuid see peaks siiski tööle vastama, kuna eesti keelest võõrkeeltesse tõlgitud teoste arv sisaldab ka igasuguseid väikesi brošüüre, kaheksa ja kuueleheküljeliseleheküljelised lasteraamatud ja muud trükkid, mida raske on viia raamatute mõiste nimetuse alla. Samaaegselt avaldas Leida Püss ajalehele, et võõrkeeltesse tõlgitud eestikeelsete raamatute (?) arv võib veel suuremgi olla, kuna Tallinnas ja Tartus riiklikel kirjandusasutustel polevat võimalusi kõigi tõlgete kohta andmeid saada, sest välismaal ilmutavate teoste eksemplare saadavat juhuslikult.

"Neid uusi eestikeelse raamatute tõlkeid tuleb sageli avastada välismaiste kataloogide ja mitmesuguste teavegruudelt," tähendas L. P. ja muude bibliograafiliste väljaannete, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Võõrkeeltesse tõlgituna märkis usutletav jaapani, albaania, bulgaaria, inglise, hollandi, mongoolia, poola, prantsuse ja vietnami keeled, jättes millegipärast märkimata saksa, soome, rootsi, norra ja mitmed teised keeled, sest viimastes keeltes on teadaolevalt viimase kolmekümne aasta kestel ilmunud rohkelt eesti autorite tõlketöid.

Nõukogude Liidu rahvaste keeles ilmunud 647 teose puhul märkis "Sovetskaja Estonia", et eestikeelse raamat olevat tõlgitud peaaegu kõigisse N. Liidu rahvaste keeltesse tõlkeid pole tehtud, jääb pikast keelte loetelust selgusetu, Rõ-

hutatult märgitakse aga, et vene keelde olevat tõlgitud paljud eesti autorite teosed.

Jutustamisel on mainitud ka mõningaid teoseid, mis kolmekümne aast kestel tõlgitud ilmunud. Sellest loetelust ei selgu aga kuigi palju, mida on tõlgitud ja mida pole tõlgitud, sest loetelus esinevad enneaegseid kaasaegsed eestikeelsete teoste autorid, nagu J. Shmuul, Mart Raud, Paul Kuusberg, A. Valtto, Mati Unt, Ellen Niit, B. Kabur ja vanematest autoritest Friedebert Tuglas ja Oskari Luts. Esmakordselt selgub, et leedu keeles on äsja ilmunud hiljuti surnud Rudolf Sirge romaan "Maa ja rahvas."

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud 22 keelde.

Et eestikeelsete teoste tõlkimine võõrkeeltesse, olgu need siis kas sõna otseses mõttes võõrkeelde või Nõuk. Liidu "vennasrahvaste" keeltesse toimub praeguses Eestis varjult, et teadaolevat on senijani 30 aasta kestel eesti raamatuid tõlgitud

Noored ja eestluse missioon paguluses

Lund (EPL).- Emadepäeva aktusel Lundi ja Malmö eesti täienduskoolide õppeaasta lõpu puhul esines silmapaistva kõnega kasvatusedlane pr. Heiga Kerstell. Tuues esile eesti ema hindamatuid teeneid laste kasvatamisel tublikeks, ausameelseteks eestlasteks, peatus kõneleja tänapäeva noorte mentaliteedi ja eestluse missiooni juures paguluses.

Pr. Kerstell lausus kokkuvõttes järgmist:

Üks tänapäeva tuntuid noori on Andres Küng. Ta toonitab oma eestimeelset vanemat kodu ja eesti keele valdamist, millele alus pandi kodu ja hiljem süvendati eestis koolis. Huvitav on ta väide, et ta sõitis Eestisse mitte rahvuslikkuse ajest vaid poliitilisest uudishimust. Alles sealt tagasitules leidis tal teadlik suhtumine Eestisse ja eestlaste rahvuslikkusesse.

Ta mainib teatud kõrvaltooniga eesti "marurahvuslasi" paguluses, taunides nende üliagarust ja hukka mõistes noorte seisukohalt negatiivselt mõjuvat suurt rahvuslikku survet kahes ühiskonnas kasvatava noorele! Samas on ta tuline vähemuste omakultuuri kaitsja. Aga ta ei küsi, kuidas oleks võimalik ta enda väide, et eestlased on parimini organiseeritud ja parimini säilinud omakultuuriga vähemus Rootsis? Isegi tõusvas rootsi kuritegevuse statistikas on eestlased suhteliselt kõige viimasele kohale.

Kas nende suursaavutuste taga ei ole rida väsimatuid idealiste — rahvuslasi ja eesti kõrge moraalselt rahvuslik kodu? Meie kodumaalt lünd vana kasvatusliku rahvuslase kippume väsimata. Asemele astub noorem, uus vägi.

Andres Küngi viimastest raamatut "Estland, en studie i imperialism" selgub, et isegi lais Nõuk. liidus on väike Eesti nii majanduslikult kui ka hariduselt teistest rahvastest ees. Väikesest Eesti narmurikesest on palju pidanud ajajalgu võitma, meie Vabariigis mahasalgama. Sama on tehtud ka ballaste väljajätmise brošüüris Nõukogude ajaloo raamatute süs. Küngi andmed on ametlikud, algikalt antud ning ta ise uues ühiskonnas. Ka nende loodud pilt on sama viisa eestlane, kes ei lange. Ta tõuseb võib olla miserdutuna, kui tuhandaastane õlpuu aga ta elab!

Väikesest lasti laastu suur kollektus hoida lahki võimalust vabaduskas kodumaale. Meie ülesandeks on teha noortele selgeks, et oleme siin pagulased ja mitte emigrandid-sisserändajad. Emigrant lahku kodumaalt valib tahtl. Ta peamiselt motiveerib on majanduslik heaolu uuel maal. Ta võib tagasi pöörduda kodumale. Pagulane aga on lahkunud poliitiliste olude sunnil. Ta ei saa pöörduda tagasi niikuina, kui kodumaal võimutseb vastuvõtmata kord. Uuel maal on tal õigus omakultuurile.

Koos ühiskonna arenguga on ka emajaku muutunud! Enam ei tõuse ema koidikul sukki nõeluma. Ei ole enam Gailiti teinud Ekke Moori ega Gert Helbeme "Päega" ema! Moodne ema kihutab autoga päevakodus-

Uuendage AEGSASTI

Eesti Päevalehe

tellmist, et lehe saamiseks vahet ei tuleks. Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid Rootsis.

Heiga Kerstell

se last jätkma. Moodne vanaema ei vaata laste järele vaid sirvib ürikute kalendrit ja moodne isa aitab õhtul kodust. Laps ei tahagi meie valgepõllest ema. Tema ema peab käima kaasas ajaga.

Meie rahva tugevuseks on olnud ema austamine ja tugev perekonna kokkuvõde. Meie emadepäeva palveks olgu, et suudaksime istutada eesti noortesse usku oma lastesse, kui nad on ise vanemad. Et nad ei pööraks selga noortele, kui tulevad tormised päevad. Meie palve on, et igas kodus lõlaks eesti keel. Kui ka laps peaks sulama uude ühiskonda, siis ei tea meie, millal ta leiab tagasitee eestlusele.

Meie vaimurkuse kaksikvennaks olgu inimlik soov. Et suudaksime oma noortele kuhjaga jagada inimarmastust. Annaks helde saatust, et meie päevade õhtul näppudel helgiks hingeulda ja huulil kurdus soe naeratus nende noortele, kelle elutee on esimeses kevädvis ja kes õhinal nopidavad emale lilli: nende soe süda on veel särastamis, hõiskehäälis ja mängutah!

O.V.

Laisklemise eest täispalk

CHICAGO — USA-s tekkis raudteeliinide ühendamise teel olukord, kus kuuekümneme ametnikule ei olnud enam mingit tööd anda. Kõigepealt kasutas raudteefirma nende varakult kojulaskmise moodust, kuid 700 teist teenistajat ei olnud sellega rahul. Umbes kuu aega tagasi jõuti otsusele — ületõlgsetele ametnikele otsustati lihtsalt laisklemise eest normaalne palk maksta.

Neile anti korraldus tulla igal hommikul kell 8 tööle, kus nad veetsid päeva kuni kella 4.40-ni neile ettenähtud mõõletrist rüümis. Seal oli neil nagu kõigil teistelgi teenistujatel pool tundi lõunavaheaega ja kaeks kümne minuti kohvipausi. Ülejäänud aja veetsid ametnikud — suuremalt osalt naised — lugemise, kaardimängu, kudumistöö ja lihtsalt omavahelise jutujamamisega. Esimene "tööpäev" meeldis neile hästi, kuid siis leiti, et tegevustult veedetud päev väsitab neid tegelikult rohkem kui varem usin töötamine ja nad olid koju jõudes täiesti tujutud ning apaatid. Esitati protest firma juhtkonnale ja tulenusena on nad nüüd paigutatud suuremasse, ning mugavamalt mõõletrist rüümi peakorterit viieteistkümnendal korrusel Tööta palgaliste arv on kaheksandalt neljakümnele, kuna teised on viidud ühe uutesse osakondadesse.

Briti hiigellehed raskustes Streigid ja kulude kiire tõus Fleet Street pressi-kalmistu?

LONDON (YE) London oli kunagi ajakirjanduse maailmapealinn ja sealne Fleet Street tänavaks, kus asusid kõige kuulsamad ja jõukamad ajalehed. Nüüd valitsevad seal aga rasked ajad, ning märtsis lehti teatavaks, et 760.000-lise tiraažiga "Daily Sketch" on sunnitud majanduslikel põhjustel ilumise lõpetama. Hiljem selgus siiski, et "Sketch" ühineb "Daily Mail'iga", milline maailmakulude ajaleht oma 1,8 miljonilise tiraažist hoolimata on samuti suurtes majanduslikes raskustes. 75 aastat on "Daily Mail" ilmunud suurekaalilisena, kui liks nüüd üle väiksele "tabloid'formaadile", et kuidagi ilumisevõimalusi jätkata. Kahe ajalehe ühinemisel kaotavad 270 ajakirjanikku ja 1400 tootmisosakonda töötajad oma teenistuskohad. See on aga kõik alles algus, sest ka üheksast ülejäänud Londoni päevalehest on enamus pankroti veerel. Ainult kolm või neli nädand olevat finantsiliselt kindlat jalal.

Mis on põhjuseks? Järjest kerkivad tootmisosakondade ja võistluse televisiooni näol kuulutuste ala moodustava vaid osa probleemist. Ajalehtede teenistajad on organiseerunud umbes neljakümnesse ametühingusse, mis lihtsalt kimbutavad väljaandjaid illegaalseste streikide ja streigihälvadustega, mis kohati omandavad väljapressimise iseloomu.

Ametiühingud on tegelikult siin pehmed, võtab omaks Kanadas sündinud ja kõige suurema arvu ajalehede omanik maailmas, lord Thomson, kellele kuulub prestiizikas "The Times" töötas suurt kahjudega ja lisab: "Nad isegi tseenseerivad meie lehti".

See on ka täiesti õige. Mõõdund aasta detsembris ähvardasid triiktõelised "Evening Standardi" numbrit tegemata jätta kui toimeta ja keeldub eemaldamast juhtkirjaküljelt karikatüüri, mille pilge oli sihtitud Inglismaa streikivate elektrikute pihta.

Inglise maailmakulude pühapäevaleht "The Observer" andis mõõdund aastal koguni tööliste tseensuudumisele järele. Umbes pool tiraaži oli triiktõelise väljas kui esitati toimetajale ultimaatum — kas eemaldada lehest anonüümse lugejatekirja, mis kritiseeris ametiühingute tegevust ajalehede töötajaskonnas või jääb töö pooleli. Lugejatekirja võeti välja ja toimetaja David Astor võtab omaks, et see ei olnud toimetuse poolt just vapper otsus. Olukord on läinud nii pööraseks, et mõned mehaaniliste töötajate ametiühingud saavad ajalehete väljaandjatel raha tööliste eest, kes tegelikult automaatselt töötavad vallandatud ja ei ole juba ammu enam ajalehe teenistuses olnud.

Ametiühingute terrori tõttu eksisteerivad ajalehede juures kohati koguni nn. kinovatsetused — see tähendab, et teatav arv töötajaid tööb oma kaardi sisse, läheb siis kinno, pöördues tagasi järele süüa ajaks, et kaarti jälle välja jätta. See on väga suurel määral tingitud ajalehete juhtkonna nõrkusest, kes lasevad väikesel haridusega ametiühingumeestel endil "peal istuda".

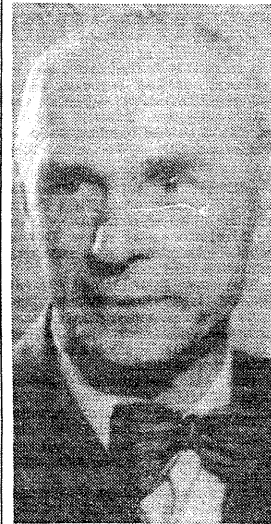
Mõned moodsamad vaadetege ajaleheomanikud nagu Thomson ja Rupert Murdoch püüavad väljaminekul vaos hoida ja astuvad resolutsioonile vastu ametiühingute liiale minevatele nõudmistele.

Hoolimata "Sketchi" hinguseleminekust ei mõtlegi ametiühingud tagasihoidlikumaks muutuda, hoolimata sellest, et kangekaeluse tulemusena on tuhandet inimest töötä jäämine.

Niinimetatud rahvalehede hulgas töötavad kasuga konservatiivne "Daily

Express" (3,5 miljonit lugejat) ja tööerakonda toetav "Daily Mirror" (tiraaž 4,5 miljonit), ehkki mõlemad on viimasel ajal lugejaid kaotanud Murdochile uuele kõmulehele "Sun"

K. Steinman 85-aastane

Konstantin Steinman

Stockholmis tähistab 5. juunil oma 85-ndat sünnipäeva dipl. ins. Konstantin Steinman.

Seda ei juhtu sagedasti, et võib õnnitluda kaheksakümneviteaastast. Ja neilgi puhkudel on see enamasti nagu lõpetatud elutöö meenutamine. Konstantin Steinmanniga on lugu teine. Skanska Cementgüteriet vajab teda endiselt täpsust ja eksimatust nõudva spetsialistõõ pärast.

Pärtsin kord juubilariit, millega ta ise seletab oma viitastust. Ta vastas veidi kõhklevalt nagu inimene kunagi, kes tunneb piinlikkust kui temast juttu tehakse. Terve eluvärs ja päriuslikud eeldused leidsid püudu-tamist. Sellele võiks lisada, et tema isa oli nooruslik veel kõrges vanuses, kuna töö ja eluaga ne distsipliin on meie juubilari heas vormis hoidnud.

Aga see pole veel kõik. Konstantin Steinmanni elu on vaba liialdustest. Oma silmapaistvaid andeid, mis lasid talupoja võul lõpetada kuldaurahaga Peterburi Anna giimnaasiumi ja diplomeeritud insenerina ülikooli, ei rakendanud ta mitte kunagi vanemate, oma rahva ega Jumale vastu. Tol ajal oli ja juba lõõksõnaks saanud "enesetõustus", milleks on eluviis omast jõust. See joon puudub täiesti Konstantin Steinmanni elus, mis aga oli väga edukas. Kuid ta teadis, et elu on Jumala ja vanemate kaudu saadud. Ta armastas ja austas alati oma vanemaid, esivanemaid, Jumalat.

Nii on Konstantin Steinmanni elu alati jäänud raami. Ta kasutas kõike nagu "Jumala hea majapidaja". Kiirukimisesena oli Konstantin Steinmann kauemast aega EELK Stockholm koguduse juhatuse liige ja esimees. EELK konsistooriumis ta tähtis majandussektori ülesandid. Tema inimaga võitis ta osa eesti or-

(tiraaž 2 miljonit). Asjatundjad kahtlevad, kus uus ajalehtühiriid "Mail-Sketch" suudab nende lehtede võistlust väljajätkatada.

Tõsisemate ja kaalukamate ajalehede kategoorias on elujõulised konservatiivide partei toetaja "Daily Telegraph" ja äringikondade leht "Financial Times", kuid kolm kuulsat nime Inglise ajakirjanduses on tölises ohus.

Nendeks on Astorile kuuluv pühapäevaleht "Observer", hiljuti 150-aastaseks saanud päevaleht "Guardian" ja Thomsonile kuuluv maailmakulude "Times". Viimane oli mõõdund aastal 24 miljonit dollarit puunas ja Thomsoni puudujäär selle aja jooksul, millal ta "Timesi" üle võitis on kuuldavasti umbes 17 miljonit dollarit. "Times" tähendab aga auahele kanaladele prestiiži ja multiljonärina võib ta kindlasti oma eluaja jooksul enesele sellist "pealemaksu" lubada. "Inglismaal peaks praegu olema vaid neli üleriigilist ajalehte", leiab lord Thomson ja kui ametiühingute võimutsemine kestab, võib tulla aeg, kus neid niigi palju eltu ei jää.

Kohaliku elu

GÖTEBORG

Bussisõit Koitjärvele

Eelmiste aastate eeskujul korraldab ka tänava ühine bussisõit Koitjärve Suvepeole ja tagasi. Buss väljub Gustav Adolfi turult laupäeval, 5. juunil, kl. 10.30 ja on samas tagasi hilisõhtul. Kasusaõiduks on vajalik eelregistreerimine nr. Aihastele tel. 46 42 12.

GÖTEBORG

Koitjärve suvepidu

Koitjärve traditsiooniline suvepidu toimub laupäeval, 5. juunil kõigiti varasemate pidude eeskujul. Suvepidu algab võrk- ja korvpallivõistlustega ja jätkub keskpäeval aktusliku osaga, mille avab Koitjärve Sihtasutuse esimees civ. ing Peeter Karro.

Pidukõne peab Esinduse büroojuhataja Ahti Pa. Koorigauludega esineb Göteborgi Eesti Meeskoor Eero Tarjuse juhatusel. Lauludega esinevad veel ka Tallinna lipkonna gaidid ja rahvatantsu esitab sama lipkonna rahvatantsurüü. Suvepäeva muude ürituste hulka kuulub tavakohaselt einelaud, loterii-alegri ja tants Eesti Noorte Orkestri "Matchbox" muusikaga. Suvepidu lõpetatakse lõkke-koosviimise-ga.

Eelmiste aastate eeskujul toimub ka bussiga ühisõit suvepeole Koitjärvele. Selleks on vajalik eelregistreerimine, mida teha telefoni teel 46 42 12, Einar Aibast, kes annab ka lähemat informatsiooni sõidu kohta.

paigutsioonide tegevusest, alles veel praegu aktiivselt kaasas Invaliidifondis. Ta on EÜS Põhjala auliige.

Sõbralikkus, liikuvus, abivahmidus on eeldusteks, mis lasid Konstantin Steinmannil tekkida rohkesti sõpru kõikides vanusegruppides. Need õnnitlavad teda südamekult viendat juuril soovides, et nooruslik sära silmadest ei kustuks nii pea ning elolevade aastad kulgeksid rõõmsalt ja harmooniliselt ühes tema armastatud abikaasaga.

KONRAD VEEB

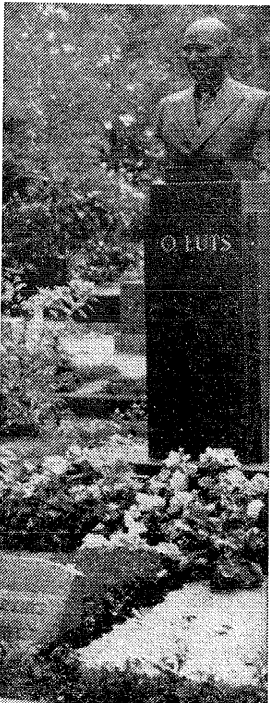
METSAKODU UUDISMAA

POSTIARVE 694771 FALKÖPING

VABAÕHUPIIRKOND EESTI SKAUTLIKELE NOORTELE

O. Lutsu kodukoht Palamuse tänapäeval

Uusima ülevaate Palamusest kui Oskar Lutsu "Kevade" sündimiskohaks territooriumist annab brošüür "Seal, kus voolab Peaja" (Tallinn 1970, autor: E. Veski). Oskar Lutsu enda sünnitalu asub Palamusest paari kilomeetri kaugusel Järvepea külas. Posti tänu vana elumaja, kus möödusid O. Lutsu esimesed elukuud ja kus ta poisikesena küis sageli vanaema külastamas, ei säili enam. Aastal 1965 paigutati sinna Oskar Lutsu sünnikohale tähistav mälestuskivi. Järgmisel kevadel istutati Palamuse keskkooli ja Jõe- ja metsamajanduse tehnikumi õpilased mälestuskivi ümber puid, milledest hakkab kujunema väike mälestuspark.

Oskar Lutsu kalm ja mälestussammas Tartu Pauluse kalmistul.

divere voorel suurel kivil ja meenutab oma noorpõlve. Maali fooniks on Palamuse alevik.

Palamuse aleviku keskel asuv kolmelööviline raudkivist kodakirik, pärinev 13. sajandist, kuulub arhitektuurimälestistena riikliku kaitse alla. Kirikus säilivad ikka veel keskajast pärinevad meisterlikud puuskulptuurid. Kiriku ümbruse kohta üteldakse, et kiriku ümber asus kuni 18. sajandini taluraha kalmistu, mille põllukividest laotud piirdeest osaliselt veel säilib. Kiriku ukse vastas suurte pargipuude all võime praegugi näha tihti mitmesaja-aastast peakivist ratsastist.

Palamuse kultuurimajaks on endine pastoraat — pikk valge maja. Majas asub ka 7000-kõiteline Palamuse raamatukogu ja Palamuse külanõukogu. Sideagentuuri (postkontori) juurest algab tänav kannab O. Lutsu nime. Aleviku piiril muutub see tänav Toovere kaudu Kuremaale viivaks maanteeks. Sideagentuur asub selles madalas puumajas, milles asus Lutsude esimene kodu Palamusel.

Palamuse suur seltsimaja hävis sõja ajal. Kohta tähistab nüüd tühi krunt. Endiselt kasutatav on siiski vana Palamuse kalmistu Kudina-Saare tee ääres. Kalmistu vanem — teest lõunapoolne — osa rajati 1773. aastal, uuem (teest põhjapoolne) osa aga 1906. aastal. Kalmistu kohta üteldakse, et kalmistu on hästi planeeritud ja korraldatud. Vanem osa oma arvukate põispuudega meenutab nägusalt parki, uuemas osas äratub tähelepanu varjurikas nulgude all. Ainulaadsed ja ühed kaunimad Eestis on suurtest põllukividest kalmistuvärvad, mis on ehitatud 1906. aastal.

Kalmistu vanemas osas on Oskar Lutsu vanemate ja väikevenna Arnoldi, vanaema Triinu ja vanaisa Mart Jobso ning teiste sugulaste kalmud. Sinna on maetud ka köster A.G. Nieldner, pastor Sielmann ja kellamees K. Lill ning mitmed kohalikud pedagoogid ja kultuuritegelased. Kirjanik ise puhkab Tartu Pauluse kalmistul, kuhu talle ta abikaasa püstitas kauni mälestussamba.

Kirjanik E. Vaiguri saatusest

(VES) — Okup. Eestis tähistas hiljuti 60-a. sünnipäeva Eesti vabaduse ajal näitekirjanikuna tuntus saanud meenikas autor Enn Vaiguri, pärit Harjumaalt, Padise Amari külast. Ta sündis taluniku pojana Heinrich Liilienbergina, millise nime hiljem muutis Enn Vaiguriks. Tema sulest pärinevad rahvatükkid nagu "Kraavialhaid" (1957), "Põllulil ja karusennal" (1936), drama "Vallastapa" (1937), rahvatükk "Trump lamooriga" (1937), komöödia "Lõukoerte koopas" (1938), lugu lauludega "Paradiis pörgus" (1939), "Adam ja Eeva" (1939), laulumäng "Vilepühaja" jne.

Tema sünnipäeva märkisid ära ka nõuk. publikatsioonid, kusjuures jäeti enamuses märkimata, miks E. Vaiguri hiljem kaua vaiks. Tõsi on, et ta veeti mobilisatsiooni sildi all Venemaale, kus ta teeninud nn. tööpaatlonis, olles ka mõnda aega olnud määratud Jaroslavlisse dramaturhina juurde. Mis siis juhtus Vaiguriga, selles valkivad kõik ajakirjad, ka Sirp ja Vasar, kus temast juubeli puhul kirjutatud Ainult "Looming" märgib möödaminees, sõnasõnal: "Pärast pikemat eemalviibimist Eestist ja kirjanduselist leiba Vaiguri 1950-ndate aastate keskel taas koha meie näitekirjanduses".

Ta esimene töö pärast sõda "Õnnelüüdid" oli laval 1956, aga ilmus trükitult alles 1958!

Ei ole võimalik muud järeldada, kui et õnnetu E. Vaiguri viibis pikki aastaid Vene orjalagrigris või vanglas, kus ta ellu jäänuna vabanes pärast massimõrva Stalini surma, aga ikkagi veel 2 kuni 3 aastat hiljem.

LÕHESTUS MAAILMAS ON TOONUD NÄLJA POOLELE INIMKONNALE

NEW YORK (ME) — Neil päevil sai teatavaks Washingtoni uus mure. Juba praegu, tinnu ebaõnnestunud majanduspoliitika, on 6 prots. elanikkonnast töötud. Mis sünnib siis, kui lõpeb Vietnam, sõda ja sajad tuhanded sõjaväelased demobiliseeritakse? See mure meenutab kogu maailma palju teravamalt tabavat muret. Kas mingit alust on loota sõja lõppemisele, on iseküsimus. Uues sõjakolded valmivad järjest. Viimase 6 aasta n.a. "Food for Peace" rahadest on kulutatud 700 miljonit dollarit relvastusele. Kui kõneldatakse toiduolukust, siis kerkib silme ette pilt puudusest ja näljast. Alates 1953. aastast on USA maksumaksjad kuulutatud toidupuuduse all kannatajate abistamiseks 12 biljonit dollarit, kuid — kas ei ole selles ironia! — praegu on maailmas näljivaid inimesi rohkem kui selle programmi alguses.

Problem ei seis sõjas ega rahus vaid tõsiasjas, et "Food for Peace" programmi algmisest saadik 17 aastat tagasi on lisandunud make-rale biljon või rohkem inimest. Iga minut sünnib maailma umbes 220 last, seega 13.500 tunnis või 325.440 last, seega 1965. aastal 2000 umbes 6,6 miljonit aastat. Aastal 2000 on Brasiilia (93 miljonit) üksipäini suuremat rahvaarvu kui omas USA elanikke Teise maailmasõja päevil. Seejuures ei saa väita, et Ladin-

arv kasvab senises tempos. Ja Pakistani president Ayub Khan: "Kui meie 125-miljonilise elanikkonna juurdekasv jätkub senises ulatuses, siis viib see paratamatult elatistase alla peagu loomade tasemele".

Ladina-Ameerika rahvaarv kasvab 6,6 miljonit aastat. Aastal 2000 on Brasiilia (93 miljonit) üksipäini suuremat rahvaarvu kui omas USA elanikke Teise maailmasõja päevil. Seejuures ei saa väita, et Ladin-

Ameerikas oleks sündide arv silmapaistvalt tõusnud. Tõusnud on seal aga väga silmapaistvalt inimeste eluiga. Ja vähem kui 5 prots. maast on Ladin-Ameerikas kultiveeritud. Suured alad on liialt mägised, sagedemeteveased või troopilised. Venemaal saadakse keskmisel kaks busshelmit maad maa-alalt, mis annab USA-s 67 bushelit. Kõige ohustavam teade tuleb UN-ilt: Ladin-Ameerika toiteinete produktioon on langenud 1958. a. saadik 6 protsenti.

Alates 1960 aastast on olnud maailma rahvastiku juurdekasvu üldindeksiks 1,7, kuna põllumajandussaaduste suurendamine on olnud ca 2 protsenti aastas. See tähendab esialgu üldist toiduainete ülejääki, kui käsitada küsimust maailma ulatuses. Seda silmas pidades tundub olevat toidupuuduse tragöödia vähemalt pooles maailmas peagu usutamatut. Ja ometi on see fakt, mille põhjused peituvad maailma poliitilises lõhestamises ja valitsemisstrateemides, mis ei võimalda põlluharjail toota saake, veel vähem aidata kaasa ülejääkide juhtimiseks sinna, kus neid vajatakse.

Olukorra kujunemise kohta siis, kui maailma rahvastiku juurdekasv on saavutanud taseme, kus tootluseniistest tootmisalustel lähitud muutub töepoolset küsitavaks või koguni võimatuks, on palju teooriaid, kuid teooria ei ole veel tõde. Tuleb pidada silmas, et seoses ahvavarv kasvamisega väheneb põllumajandussaaduste tootmiseks kasutatud olev pind. Ameerika industrialiseerimise kiirsammud viimase 25 aasta jooksul esitavad külmalt kurbi pilte. Kas merede muutmise "Põldeudeks" ja kasvatavate kunstliku valgustuse juures kedridkardel annavad loodetud tulemusi, on suur ja vastamata küsimus.

18 lõpetasid Torontos Eesti täienduskooli

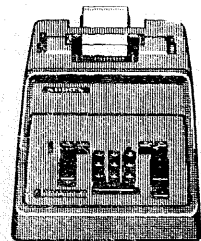
TORONTO (ME) — Toronto Eesti Täienduskool saatis sel kevadel välja oma 5. tennu, kes oma õppetulemustelt oli niivõrd tasavägine, et kõik 18 lõpetajat said õppenõukogu otsusel preemiaid. Kooli lõpetasid Anneli Andre (kiitusega), Epp Aruja, Monica Haarmann (kiitusega), Peeter Heinsar, Aida Jürimäe, Anne Kalu, Piret Komi, Lea Kõiv, Leena Lupp, Oscar Müllerbeck (kiitusega), Linda Pakri (kiitusega), Astrid Pii, Ann Katrin Rebane (kiitusega), Imbi Roost (kiitusega), Linda Toop, Ellen Tüll, Mikkel Voore (kiitusega), Paul Vilbiks.

Koolijuhataja teatas, et lõpetajad saidavad ekskursioonile Ottavasse, tänas oma kaasõpetajaid lastevanemaid oma eesti ühiskondade moraalse toe eest.

Kooli sõrmused anti üle Ühispanja esimehe poolt õpetajatele Endla Komile, Ene Lüdigele, Enn Ründ-vaile, Ants Saar'ele ja asjaajajale Leida Marley'ile.

Det här är en ny
räknemaskinsmodell från Addo.
Den ser ut precis som alla andra Addo-X.
- Men under kåpan finns nyheter
som gör den här maskinen
till den duktigaste räknemaskin ni kan få
kring 1500 kronor!

Ring oss idag,
så skall vi visa
vad ni får för pengarna.

ADDO

MULJEID NOORTEPEOLT

Suurejooneliselt kavandatud ja äärmiselt edukalt läbi viidud, neli päeva kestnud Noortepäevade Stockholmis 1971 mitmekülgne ürituste üheks kõrgpunktiks oli kahtlemata esindusliku Kontserthoone suures saalis korraldatud lauluaudeline ja meeleoluküllane pidu. See toimus laupäeva 22. mail pärastlõunat.

Publiku poolt kontsertsaalis oli meeolulise ootustänav, lavapoolel kindlasti pingeliselt askeldusterohke. Lava loomile oli valguskettasse asetatud Noortepäeva märk — stiliseeritud puhvrit õis. Ja siis läks lahti: publiku elavale ovaatsioonide saatel kogunesid lavale ühendatud lastekoorid — lauljaid näis kokku olevat ligi sada.

Tervitussõnad rõõmstavaltselt rohkem arviliselt kokku tulnud publikule ütles Noortepäeva peatoimikonna juhataja Ivar Paljak, märkides, et pidustuste toimetulemisele on kaasa aidanud mitte ainult Stockholmis ja selle lähialadel elavad noored, vaid kaastegijad on ka paljudest teistest keskustest.

Eeskavalise osa juhatas sisse lauleja Kalju Lepiku proloog "Noorte laul õpetussõnadega". Poedi tulevikuvision viib noored "tähtede taha tähtede linna kosmossega kõnelema", samaaegselt lausub ta neile maapealseks eluks humanistlikult maapealseks kantud tarkussõnu kooseluks ja püstitab põhimõtteid, millele tuleb rajada oma mõtted ja teod. Et tekkanne toimus nii, et ühendatud lastekoorid ütlesid massdeklamatsiooni proloogi esimese värvi, millele järgnesid "õpetussõnad" autori enda sugestiivses esituses ning lõpetuskes laususe koor proloogi lõpuvärsid. Koori massdeklamatsiooni oli viimistlenud Harri Kiisk. Ettekannet jätkas võimsa mulje.

Ühendatud lastekoorid laulsid nüüd Harri Kiiski juhustel ja klaverisaatel viis laulu: Valter Juhani "Õnne, Eesti rand ja saared", Artur

Kohaliku elu

METSAKODU

Eelteade

Metsakodu traditsiooniline Suviharjapäidu toimub ka tänava jaanipäeval, 26. juunil Metsakodus. Juba nüüd on teade, et külla tulevad Göteborgi laulumehed, jumalateenistuse peab preester Arbo Nael ja lõkkelaava eest hoolitseb A. Vaks. Muus osas on loota palju illatust, mis tehakse teatavaks hiljem. Sellepärast reserveerige juba nüüd aeg väljasõiduks Metsakodusse jaanipäeval!

METSAKODU

Laager tervisele

Tänavu on Metsakodu igasuguste üritustega üleküllatud, kuid ometi on leitud aeg ka ühele omapärasele üritusele, mille nimi on "Nädal tervisele". See saab teoks 4.-10. juulini dr. Aleks. Koskeli juhtimisel ja selle üksid on avatud kõikidele endistele skautidele, praegustele skaudisõpradele, skautlikule noorusele ja kõikidele eestlastele, kes peavad lugu vabahoolest teatava programmi alusel. See on puhkuselager kõigile oma huvide kohaselt!

Eelregistreerimised palutakse saata aadressil: Asta Sihvili, Bygatan 25C, 502 35 Borås.

Kappi "Võimlejad laul" ning eesti rahvaviiside seadud "Kivikutsukas", "Ketrans" ja "Pulma laul". Aratav tähelepanu koori püüdlid laulurõõm ja hea diktsioon. Ühendatud kooride loomik, moodustas Stockholmist Eesti Aigkooli õpilased, kes on harjunud oma muusikaõpetaja Harri Kiiski juhendamisel klaveri äärest ja suudavad täpselt jälgida ta intensiooni. Nüüd kuulus koori ka õpilasi Göteborgist, Norrköpingist ja Eskilstunast ning kokkulaumise proovideks polnud aega ja võimalusi kindlasti mitte just külluses. Seepärast oleks terviklikuma taseme saamiseks võimaliku olnud otstarbekohasem klaverikaasõnn sooritada mõnel teisel ja Harri Kiiskil toimida juhina koori ees juhupildilt. Või vastupidi!

Järgnevalt esitasid Hannele Jaanson klaveril Béla Bartóki helindeid — süüdist "Lastele" nr 34 ja 35 ning "The Drunkard's Song". Noor klaverimängu viljeleja ilmutas tähelepanuväärivaid suutmisid, mis lubab helligata Hannele Jaansonil tulevikuteekes häid looteid. Talle aplodeerides turgetas pähe Valdeko Põru nimi — kuhu on jäänud see, aastate eest nii tunnistatav tähelepanu äratanud noor aane?

Trükitud kavast toimus mõningaid muudatusi: ära jäid Maria Mutti esinemine viiulil ja Anne-Mari Horm-Askeri laulutekanded. Asendajana kuulsime sümpanstas jüri Raimdalt. Etarri saatel esitasid kolm meeleolu-laulu (Güha laulu ettekanne) assisteeris teda ilmekalt noor näitsik "laule-ta-laulu" helitaustaga.

Kuulsin hiljem, et et ta on meile külla sõitnud Saksamaalt. Kahjuks ei teinud korraldajad neid muudatusi publikule teatavaks. Säärased, kumalajates küsimärkide põhjustavad olutsioonid on häirivad. Müdugi on see piisalt, sõit ei jää sellepärast seisma. Kuid noorte ambitsiooniks peaks olema oma ürituste kavandamisel ja teostamisel endastõistetavalt olla mitte halvemad kogemustest vaevatud vanadest, vaid vastupidi — olla neist paremad. Enesetunne ei peaks lubama minnakasmi!

Lavale tulid nüüd muusika ja meelekäteplagina saatel Stockholmist Eesti Lastela muldilased. Laste lauletu-lek ja käitumine seal oli vaatemänguks omaette, silma rõõmstaval, südan- doosjendav. Mudilaste mängu juhitasid Erna Klemmer ja Tili Anderson. Need koosnesid lihtsatest, mõnd igapäevast tegevust matkiva- test liigutustest laste endi laulu saatel. Tänavärsed töötlemused!

Kolmemeheline pop-band "Tüür- mani jüngerid" mängis kolm stiilset lugu. Tähelepanu äratasid klaverimängija käigud, teised mängijad käsitsesid löökriistu ja kontrabassi.

Kava esimene osa lõppes Helga ja Enn Nõu lauleluse "Ühel meelel" esitamisega lavasises tõlgenduses Siiri Kriisa ja Rein Vellneri poolt. La- vastuslik seade A. Vaksilt, valgustus ja pildi-montaazh Hillar Loorilt. Hu- vitav katse sõnakunstnike ja visuaal- este vahendite koostöös tõlgendada teksti topograafilisi elemente ja mee- leolude vaheldusi. Isiklikult eelistan autorisõna suveräänseid väärtusi.

Pärast vahesega laulis Andres Kuikk Artur Kappi meeleoluküllase "Metsateel" ja itaalia keeles ühe Castaldoni helindi. Laulurõõmansa andis ta aplausi peale lisapalana saksa keeles E. Hildachi "Lenz". Ta bariton kõlas hea väljendusjuga.

Toomas Tuulise esitas intensiivse sisseelamisega ta enda seadud "Im-

provisatsioone eesti rahvaviisidest" klaverile, haarates oma küllkestava mänguga ka kuulaja fantasia. Ar- rõumstavaliks endaks, et noor ande- kas helilooja oma esimesed oopused rajab meele rahvuslikku karakterit ja hingelaadi kajastava muusika vilje- lemisele.

Ettekankeide kontserdil kasutati Stelmway-tiibklaverit. Kindlasti hin- dasid selle paremuse ja kõlaväärtu- si eriti Harri Kiisk ja Toomas Tuul- se, kes oma esinemised on pidanud enamast sooritama vana Eesti Maja klaveril. Käikimata kuulajaist. Klav- er vanas Eesti Majas ei ole (pehm- elt öeldes) juba esmaklassiline. Mi- dagi peaks ette võtma, et uude eest- Majja saaksime uue, ajakohase klav- erit! Kas kerib esile mõni muusi- kahuviline patrioot, heldekäeline meeteen?

Eesti Rahvatantsu Ühing "Kassari" esines nüüd pikema programmiga, esitades põimiku rahvatantsu ja rah- vatantsu ka rahvalaule. Pillimeestena toimusid kolm akordionimängijat ja ning kakas kandle- ja gitarrimängi- jat, tantsijaid ligi paarikümmend paar- ri. Programm oli väga vaheldusi- kas temperamentid ja värviküllasest meeleoluline. On raske otsustada, kel- lele anda võidupärg — kas mees- tantsijate jõudu ja osavust raskele proovile peand "Teivastants" või "Targa rehealune", kus neidude lau- ja kandlemäng löi hapralt poeetilis- meeleolu, mis viis kuulajad kaugete aegade müstilis, lausumiste ja kra- titegemise maailma. "Targa rehealu- ne" jõi oma meeleolulise sugestiiv- susega siiski sügavamalt müllu. Rah- vatantsu juhtis Udo Tohver. Sobiva meeleolu loomisele aitas tunduvalt kaasa Hillar Loori värvivaheldav la- vaalgustus.

"Kassari" rahvatantsijad — laul- jad lõpetasid peo efektselt finaliga, kus publik kaasa haarati ühislauluga "Kui Kungla rahvas...". Eriti hoog- salt kõlas me suust refraan "Läks aga metsa möningma, läks aga laande lauluga".

Kokkuvõttes — Noortepäevade Stockholmis 1971 algatajad, kavanda- jad ja teostajad on sooritanud suu- re ja väärtusliku töö, mis annab sa- ki edaspidistele aegadele. Eduga on saanud teoks nüüd Kanadas asuva noortejuhhi Heino Jõe kunagi lausu- tud parool: "Varrukad ühes käärda, pikku sülitada ja tööle pihta anda!" Meie saame noortele ainult tänu ütelda ja edaspidiseks soovida jõudu tööle!

ED. REINING

Huumorit

"Juba vanast ajast saadik tõen- dasid matemaatikud, et üksikute osa- de summa ei saa iialgi olla suurem kui terve summa."

"Härja õpetaja, kui noor tänased asjatundjad peaksid nägema auto paranduskulude arveid, siis muudak- sid nad kohe oma seisukohti."

"Kuule Olev, sa oled jälle oma kooliportfelli unustanud," laitis õpe- taja. "Mida arvatakse sõdurist, kes ilma püssita harjutuse tuleb?"

"Teda võidakse pidada ohvitseriks, härja õpetaja."

Ameerika turist nägi muuseumis kunstniku kuulsat meistri maali ko- peerimas ja küsis muuseumihoidjalt: "Aga mida te teete vanade maali- dega, kui need uude valmis saavad?"

Klient tuleb hotelli ja küsib, kas vaba tuba on.

"On kaks tuba, üks 20 ja teine 30 frangi", vastab administraator.

"Mis vahet neil on?"

"30-frangise toas on hiirelõks."

● Kaitseministeerium teatas, et es- maspäeval, 10. mail astuti Arkan- saase osariigis asuvas arsenalis hävi- tama kõiki USA-l olevaid bakterio- loogilise sõja pidamise vahendeid. Hävitamine võtab aega 48 nädalat.

KARJALASTE BIBLIOGRAAFIA

"Karjalane Heimo" teatel on ilmu- nud karjalaste ajalehtede ja ajakir- jade bibliograafia, mis sisaldab and- meid ajavahemikust 1821 — 1969. Bi- bliograafia avaldajaks on Karjalaste Kultuuri Sihtasutus ja selle on toi- manud prof. Sulo Haltsonen.

Bibliograafia sisaldab ka andmeid lehtede peatoimetajate ja toimetaja- te, samuti paikkondade kohta. Sel- gub, et Karjalas on pooleise sajan- di jooksul ilmunud 177 ajalehte. Nüüd avaldatud bibliograafia on üks osa ulatuslikumast kogumiskavast, mis käsitleb avaramat Karjalas avalda- tud ainetikku.

"Tähtsaks lühikohaks tuleb pida- da materjali hankimist nende lehte- de toimetajate kohta, mis on seotud ligikaudu 2000 nimega," ütleb prof. Haltsonen. "Selle nimede loetelu põhjal võib ajajooksul koostada toi- metajate matrikkel. Paikade loetelu selgitab omakorda, kus lehed on toi- manud ja nende tähendus karjalaste hariduskeskuste asendajana ning tähtsa kultuuripärasena."

A. RAAGI "KÕUEPILVEDE SAATEL"

Mai keskpäigil ilmus Lundis Eesti Kirjanike Kooperatiivi kirjastusel Arno Raagi mälestusteos "Kõuepilve- de saatel". Raamat sisaldab poolsada eri kirjalikku al esitatud mälestus- kilde ajavahemikust 1921—1939. Nen- de ühiseks nimetajaks on peamiselt asjaolu, et need on kirjutatud endi- se kutsele ajakirjaniku sülega, kes oma ligi paar aastakümnet kestnud tööpäeva veetis peamiselt Tartus "Postimehe" toimetuslaual taga. Kok- kumpeet avaliku elu tegelastega Tartu horisondil nii poliitilise kui kultuurilise elu aladel on peamiseks

Ajakirjanik ja kirjanik Arno Raag meenutab sündmusi ja inimesi ning Tartu Postimeest, kus ta oli toimetajaks kaks aastakümnet.

aineallikaks. Mälestustes marsib mööda sadade kaupa tuntud inimesi eesli elu helgemast ajast. Nende hul- gas on antud elavaid portreepilte sel- listest kujudest nagu Jaan Tõnisson, Karl August Hindray, Karl Eduard Sööt, Hugo Raudsepp, Anna Haava, Oskar Luts, Miina Härma, Aleksan- der Läte, Romulus Tiitust, Henrik Viisapuu ja palju teisi. Peaaegu mitte midagi, mis nendel kahel as- tatkümnelil juhtus Tartus kuni sõ- japhüümise süngete päevadeni, pole autori kahesilma vahele jäänud. Ra- mat on lususat ja elavalt kirjutatud kroonika Eesti iseseisvusajast ja selle probleemidest.

ARVI KORGI "RELVALOOD"

Viimase raamatuna enne suveva- heaga algust ilmus Eesti Kirjanike Kooperatiivil Lundis Arvi Korgi "Relvalood". Suure populaarsuse võitnud sõdurilugude vestja ja Ka- nada seiklusjuhtumiste autor on sel- les asunud aine juurde, mis talle kodune juba maastamast. Ta kee- rukas elukäik on teda viinud kok- kupuutesse igat liiki tulirelvade- ga alates karjapõlve mängurelvadest ku- ni Kanada jahimehe täpsusrelvadeni, kõnelemata vahepeal domineerinud hädaohukemaid sõjariistadest nii rindel kui selle taga. Relvade vahel- duvast reast põimib Arvo Kork oma tuntud osavusega ning hämmastava detailrikkusega elavaid, terava pil- guga nähtud ning enamusess humo- ristlikult häälestatud episoodide. Rel- vad pole autorile ainult elutud ese-

med, vaid muutuvad otseku omaet- te hingeda individideks. Raamatule on kaane joonistatud samuti relva- miljööde kodune kunstnik, Olev Mik- kel-ver.

BERNARD KANGROST

Pealkirja all "Eistlands Poet Lau- reatus" on USA-s ilmuu rootsikeel- ne ajaleht "Nordstjernen Svea" aval- danud oma 29. apr. numbris kolme- veerulise pika artikli Bernard Kang- rost ja tema loomingust. Artikli au- toriks on tuntud ameerika-rootsi publitsist Reinhold R. Ahlen, kes varemgi on oma artiklitega eesti kir- jandusele ja kultuurile tähelepanu pühendanud. Artiklis vaadeldakse Kangro loomingut kronoloogiliselt ja eri perioodide kaupa. 1945. esimese Rootsist ilmunud kogu puhul "Põle- nud pun" ütleb artikli autor: "Selles kogus annab exil-poet voli oma põ- letavate tunde. Järgnevas kogudes jätkuvad nostalgilised tun- dused, kuid talutavad järjest sellega koos kuidas poet etableerub oma uuel kodumal. Ka närv tunne in- differentsest hakiab alama. Loo- mulikult on eksilpoetist talupoja järgles juures kodumullas, ning vög- ras maastikus ta ümber heastub ar- mastatud Võrumaa ta sissemis- nägemust". Ühenduses luuletuskogu "Veebruar" esitamisega annab artikli autor lühidalt edasi kogu traagilise Eesti vabaduse ajaloo, koos depor- tatsioonide ja hävinguga. Kangro koguloomingut hindab autor kui hi- elprestatiooni ja jõuandit, mis kõi- gest kibedast indignatsioonist hooi- mata ennustab vaba tulevikku oma rahvale. Kuni selle ajani jääb eesti eksilkirjandus hindamatuks kulla- kaevanduseks oma rahvale.

Rootsi abi trükikojale Tallinnas

Tallinnas on kõige lähemal ajal kõiki rakendamisel uus suur trü- kikiitis — EKP Keskkomitee Kir- jastuse trükikombinaat. Selle hoo- ne ehitamine kestis mitu aastat ja nagu nüüd Tallinnas ajalehtedest sõnas ja pildis nähtub, on Ameerika Ühendriikide ja Rootsi po- ligraafiaühenduste kaasabil rajatud uus ettevõtte niisamahästi kui star- duvalmis.

Uus trükikoda näib olevat igati moodne, kuna see omab ka kaks kõrgkvaliteedilist ossett-trüki ma- sinat. Rootsi suurfirma "Grafisk Färgri", ameerika "Printing Equip- ments" jt. polügraafiaühenduste sead- mete näitusel, mis toimus aprilliku- lõpul Tallinnas seoses uue trükiko- ja valmimisega, märkis Keskkomi- tee kirjastuse direktori asetäitja H. Peterson, et "Esmakordselt Nõuko- gode Liidus hakatakse siin mass- trükimisel kasutama kõrg kvali- teediga ossett-tehnikat". Teiste sõna- dega tähendab see seda, et Tallin- na uus moodne trükikoda on raju- tud ennekõike Nõukogude Liidu trükitootmise tarvete rahuldamiseks, mis teostatakse rootsi trükimasina- tega.

Tallinna uues suurtrükikoja lo- petati samaaegselt rootsi ossett-trü- kimasinate proovitööde tegemisega. Ka need ladumismasinad on Nõuk. Liidust või mujalt Tallinna toodud, pole ajalehtedest märgitud. Küll on aga mitmet puhku raka- damisega muutub eesti ajalehte tri- kipiil selgemaks ja loetavamaks. Se- nini on kõik trükitoitlused trükitud iseseisvusajastel masinatel, kusjuu- tes aastakümnetega on kirjamatriiti- sid arusaadavalt kulunud.

● Kohtuministeerium pöördus ülemkohtu poole taotlusega, et sea- duspärasesse tunnustatakse telefoni- kõnede peatkuumamine valitsusasu- tiste poolt ilma kohtu igakordse loa- ta ka riigi sissemis julgeoleku huvidest. Praegu on see lubatav ai- nult välise julgeoleku seotud juhtu- mites.

DISCO - JUMBO - NIKNAX
Starka, smidiga, följssamma Norlyn
strumphyxor passar alla flickor!

norlyn

Usulised raadiosaated igal pühapäeval, reedel kl. 18.30-18.45 lühilainel 25 m. Trans World Radio.

EEL KIRIK

STOCKHOLM: Jakobis I Nelipüha jumalat. 30/5 kl. 9.30, kog. õp. oreil P. Ardna, laulur. Piiblisalmid telefonil 08/21 32 77.

BORAS: Carolis I Nelipüha jumalat. 30/5 kl. 14, õp. Kodres armulaud, laululehed.

GÖTEBORG: EEL Gbg kog. jumalat. 29/5 kl. 14 St. Paulis, õp. Urban Wilund, solist pr. Peetso, oreil L. Lindblom, laululehed.

UPPSALA: St. Mikaelis I Nelipüha jumalat. 30/5 kl. 16, praost Aunver, laululehed.

ÖREBRO: Olai Petri kirikus I Nelipüha jumalat. 30/5 kl. 13 Örebro-Kumla ühine leeripüha, praost R. Koormeister, armulaud, laululehed. oreil R. Heinmeis.

ROOTSI RHGIKIRIK

STOCKHOLM: Hägersteni Uppenbarelse kirikus II Nelipühal 30/5 kl. 16 eestikeelne jumalat. õp. Kõdar, oreil P. Ardna.

EESTI AP. OIG. KIRIK

STOCKHOLM: Püha Nikolai Pea-kirik. I Nelipühal 30/5 kl. 11 liturgia, Püha Valmu püha. II Nelipühal 31/5 kl. 13 surmumelestamisteinistus Metsakalmistul, teenib ülemp. A. Nael.

SOOME ORTODOKSIKIRIK

ÖRÄS: Caroli kog. saalis õhtuteen. 29/5 kl. 17 ja Nelipühal 30/5 kl. 9.30 samas liturgia, ülemp. M. Juhkam.

VABAKIRIKUD

STOCKHOLM: Angari, Kungsholmsg. 23, jumalat. 30/5 kl. 16, kohalikud vennad.

STOCKHOLM: Eesti Nelipühi kirik, Brävallag. 11, I Nelipühal 30/5 kl. 11 kõnelevad E. Lindström ja A. Söderlund. 3/6 kl. 19 palve- ja piiblitund. 5/6 kl. 15 pensionäride koosviibimine.

STOCKHOLM: Normalmi Bapt.-Kirik, Norrtullsg. 37, I Nelipühal 30.

Armast ja austatud noorepölvete juhti, Tallinna Noorseppade Meheva vanemad

Aleksander Lellep'it

* 8.11.1886
† 10.04.1971 Tallinnas

mälestab sügavas kurbuses

VILMA SAIDLO-BELINFANTE

Armast

Vassili Jegorov'it

mälestavad leinas

BRUTUSED
Sõderlilles

Puhka rahus!

Mudilaste kongunemine Enskedehallis (kust on pärit ülalolev pilt) ja nende esinemine Kontsertmajas olid omaette elamu-seks. (Foto Lepper).

Tähelepanu etnilistel gruppidel

WASHINGTON (VES) — Esindajatekoja liige Robert H. Steele (rep. Conn.) esitas Kongressis seaduseelnõu, tutvustades seda hiljuti lähenemist ka Esindajatekoja liikmeile kui seaduseelnõu, mis tahab anda soodsamaid võimalusi etniliste gruppide kultuuriliste pärimuste tundmaõppimiseks USA-s.

Tema poolt esitatud seaduseelnõu "The Ethnic Heritage Studies Centers Act of 1971" tahab muuta kõrgema hariduse korraldamise seadust sellega, et ta annab riigi haridusala komisjonile ülesande asutada ning käiku panna keskusi etniliste pärimuste uurimiseks nii riiklike kui ka mittekaasavaltoleate eraorganisatsioonide ja asutuste kaudu.

Käsitades lähemalt seaduseelnõu sisu, märkis R.H. Steele, et paljudest etnilistest gruppidest koosnevas ühiskonnas on võimalik saavutada palju suuremat üksteise mõistmist, kui taetakse enam nii omaenda kui ka teiste etniliste gruppide kultuurilisi pärimusi ja et see toob endaga kaasa ka suurema patriotismi. Kõik algja keskkoolele õpilased ühendriikides peavad omama võimaluse õppida tundma etniliste gruppide erinevaid ja ka ainulaadseid panuseid USA ühiskonnas ja rahva huvides.

"Merekarjamaad"

TOKIO — Jaapani valitsus on hakanud juba aegsasti hoolitsema selle eest, et garanteerida jõudsalt kasvavale elanikkonnale piisav toiduväru.

Selleks on pööratud pilgud esmaajoonesse mere poole ja kalapüügi tõhustamiseks on rajatud isegi nn. veealused karjamaad. Kalu meelitatakse uutele eluasemetele helivõrgedega. Külmal ajal aastaaegadel soojendatakse merekarijamaad sooja vee ga aatomielektrolijaamadest.

mail kl. 15 jumalat, Loogna, dr. Proos.

BORAS: Blåbändi saalis, Stjärnsköldsg. 5, jumalat. I Nelipühal 30/5 kl. 11, H. Ahlberg, I Nelipühal 31/5 kl. 15, V. Jääger ja perek. Laur, laululehted.

ESKILSTUNA: Eskili kirik, Båtsmansg. 7, jumalat. 30/5 kl. 14, E. Jorgur jt.

GÖTEBORG: Smyrna Nelipühikog. Parkg. 1, 29/5 kl. 18 "Osaduspäevade" avakoosolek. 30/5 kl. 10 palve, kl. 11 jumalat, kl. 17 laulu ja tunnistuste õhtu. 31/5 kl. 10 palvus, kl. 11 jumalat. Kõnelevad V. Jääger Vancouverist, H. Laur, H. Viikholm ja mitmed teised. Laulab koor ja pealinn noored.

NORRKÖPING: Tabernaakel, Kungsg. 26, jumalat. 30/5 kl. 13, H. Viikholm jt., korjandus välismisjoni heaks. Eesti Osakond, Bräddgatan 54, palvet. 29/5 kl. 18.

Kesk-Rootsi suvepäev 12. juunil

Kesk-Rootsi suvepäev peetakse laupäeval, 12. juunil Lövväddenis, KFUM-i pargis ja ruumides, looduslikult väga kaunis paigas Mälari kaldal, ainult 4 km. Västeråsist lõunas.

Suvepäeva korraldajaks on Västerås, Eskilstuna, Kumla ja Örebro eesti organisatsioonid. Kogumine ja eesti lipu heiskimine kl. 11.30, suvepäeva algus kell 12.

Kavas: Avasõna Västeråsist Eesti Ühingu esimehelt J. Ounapilt, võimalik talitus praost R. Koolmeistri, suvepäeva kõne peab Rootsi Eestlaste Esinduse esimees Leo Karupää ja laululehted Stockholmi Eesti Naiskoorilt Hilma Nerep-Mossini juhatusel, mille järgneb vaheaeg lõunasöögiks kl. 14-15.30.

Peale lõunasööki esineb Kassari rahvatantsurühm H. Joa ja U. Tohverit juhatusel, kõnevedu, ärgilaskmine, võrkpallimängud Örebro-Eskilstuna ja Västerås meeskondade vahel.

Õhtune pidu algab kell 19 kohalikus noorfolklohi ruumides, kus eeskavas on ettenähtud balletitants, laululehted, klarnetiplo, g'tarrisoole ja loterii, Tantsu- ja H. Kahu orkester.

Eetellimised lõunasöögist osavõtuks ja õbbimiseks palutakse teatada hiljemalt 5. juuniks tel. telefonil 021/12 25 58 — Aule, telefonil 021/18 89 32 — Jansen, tel. 016/14 77 82 — Kiiver või tel. 016/11 53 54 — Aring.

ORRALDAV TOIMKOND

Loterii tähtaega pikendati

Valitsuse otsusega on Esternas Riikslotteri 1971 (Eestlaste Suurlooterii) looside müüki pikendatud kuni 17. sept. 1971. Loosimine toimub hiljemalt 1. okt. 1971.

Võitude väljaandmine toimub 29. okt. kuni 10. det. 1971 Loterii büroos, Sandhamngatan 1, 115 49 Stockholm esmaspäeval ja reedel kl. 11.00-15.00 ja kolmapäeval kl. 15.00-19.00. Võit, mida pole välja võetud 10. det. 1971 kuulub loterile.

LOTERRI JUHATUS

Dr. Hilda Puusepp ja keeleteadlane Helga Kanter-Szilvassy alustasid Norra reisiläeva Stavengerjordiga New Yorgist reisi Skandinaviasse. Dr. Puusepp, kes külastab ka Rootsit ja Soomet, jäib Euroopasse viieks kuuks, kuna pr. Kanter-Szilvassy on reisi kolm kuud. Mõlemad elavad alaliselt Los Angelesis. Dr. Puusepp töötas eesti arstina Tartus ja ka Tallinnas. Helga Kanter oli ingliskeelse õpetajaks Tallinn-Nõmmel.

USA eesti noor Jüri Raidma, kes teenib ameerika lennuvõies Saksamaal, esitas Noortepäeva pool laule gitaril. (Foto Lepper).

Hanomag buss

diesel 67, 9 istekohaga müüa.
Kontant kr. 10.500:—.
Tel. 08/94 21 77

ESTNISK A FRIHETSKAPITALET
Box 476, 101 26 Stockholm

Uurimistoetus

Statens Råd för Samhällsforskning jagas uurimistoetusi teadlastele. Uheks uurimistoetuse saajaks oli dotsent Jaan Kuuse Göteborgis.

San Francisco toimuv rahvusvahelisel konverentsil, kus arutatakse maavärgide probleemi, esindab USA aatomenergia komisjoni mag. Mädo Kari.

Krunt müüa

Grisslehamnis. 1600 m². 300 m. sadamast. Kruundil on puhta vee ja roiskvete kanalisatsioon.
Tel. 0175/30 022 ehk 08/48 53 22 pärast kl. 18-ne.

Möbl. korter

või osa korterist välja üürida.
Vast. "Bromma" all EPL, Box 667, 101 29 Stockholm 1.

Tylösandis

4 tuba välja üürida suvepuhkuseks. Helistada tel. 035/312 65.

KRUNT MÜÜA

3100 m² otse omanikult. Väike talveelamu, suur katusega kaetud rõdu. Kuur eraldi. Elekter, vesi, telefon, suur ülesharitud muru. Praegu suveelamute piirkond. 15 km. Hötorgetilt Huddinges, Magelungeni järve lähedal.

KUSTI PÖLD

Södervägen 33, 141 42 Huddinge
Tel. 08/757 91 78, päeval — 10 76 31

GÖTEBORGI EESTLASED!

Pühadeaegsed jumalateenistused Smyrnas, sissekäik Parkg. 1 Pühadeaupa: "Osaduspäevade" avakoosolek kl. 18.

I Püha: Kl. 10 palvus, kl. 11 ja kl. 17 jumalateenistused

II Püha: Kl. 10 palvus, kl. 11 jumalateenistus.

Kõnelevad Walter Jääger Vancouverist "Kodukirikust", Herman Laur Stockholmist, Heino Viikholm ja mitmed teised. Laulab koor ja pealinn noored.

Sa oled südamest teretulemast!

1/6-1/9 jumalateenistused igal pühapäeval kl. 18.00

Rootsi televisiooniprogramm

TV Lördag

9.30 Kommentaar ühiskas.
Suomenkieliset ohjelmat:
Finskpråkiga program:
10.00—11.00 Yleislakko 1956
Työväenluokan voitto vai kansallisen onnettomuus? Dokumenttielokuva Yleislakko 1956 on lakon 15-vuotispäivänä paneutunut tuon kolmiplikkoisen ajanjakson tapahtumiin.
Generalstrejken i Finland 1956
En seger för arbetarklassen eller en nationell olycka? (Textat på svenska)
16.30 Varför är Grönberg grön? Om en liten flicka, som en dag måste flytta från byn i norr till den stora stan. Färg.
16.45 Tittskåpet. Pekka visar film.
17.10 Strike. Vi svarar på frågor om idrott. Färg.
17.40 Veckonytt för hörselskadade.
17.55 Helgmsåringning. Från Onsala kyrka. Färg.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
19.00 Kommentaren.
19.30 Vär-veckan. Färg.
19.00 Det händer i Sälunda. Underhållningsteater om människor och politik i en liten svensk kommun. Del 3. Motsättningar. Regi: Christian Berling.
I rollerna: Birger Malmsten, Margaretha Byström, Christer Banck, Nisse Ericson, Sture Hovstadius, Gus Dahlström, Wallis Grahn, Christian Berling. Färg.
20.00 TV-nytt, väder.
20.00 Med startvee och lunchkorg. Mål i Autohistoriska Rallyt.
20.25 Grand final på Grand Royal. Muntration i anslutning till veterinärbisrallys prisutdelning. Färg.
21.10 På parkett. Lasse Holmqvist presenterar en känd profil och den enskärtsart. Färg.
22.00 TV-nytt, väder.
22.05 På parkett. Forts.
22.50 Paul Temple. Engelsk deckare. 7. En grekisk tragedi.
1 huvudrollerna: Francis Matthews och Ros Drinkwater. Färg.
23.40—23.45 TV 2-veckan. Färg.

TELEVISION 2

18.25 0—1 i halvtid. Polsk fotbollsser. 6. En bitter seger.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Glada människor.
Medverkande: Monica Zetterlund, Tommy Körberg, Nya Gals and Osten Warnerberg samt Ingmar Pals, Osten Warnerberg samt Ingmar Nordström ork. Färg.
21.30 Alpernas djurvärld. Färg.
21.15 TV-nytt.
21.20—22.50 Dagen gryr. Fransk långfilm från 1939.
I rollerna: Jean Gabin, Jules Berry, Jacqueline Laurent, Arietty. (Inte lämplig för barn)

TV Söndag

Suomenkieliset ohjelmat:
Finskpråkiga program:
10.00 Uutisviikko
Nyhetsveckan (Endast på finska)
10.20 Lasten ohjelma: Peikko Reepertti 3 osa.
Barnprogram: Trollet Reepertti på äventyr. (Textat på svenska).
10.25 Alltill! Låulu-, soitto- ja näytöskappaleohjelma vilkon uurstuksen pääteeksi.
Snilleblist. Underhållning med sång, musik och sketcher. (Textat på svenska).
11.00—12.15 Högmässa från Onsala kyrka, kyrkoh. F. Fehn.
16.10 East Harlem i Paris. Från Olympiateatern i Paris med den unga soulgruppen "Voices of East Harlem". Färg.

16.30 Stackars Andy Hardy. Amerikansk familjefilm från 1939.
I rollerna: Lewis Stone, Mickey Rooney, Cecilia Parker, Fay Holden, Ann Rutherford.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Lånsumpen. Frågelek med Lars Orup och lånsag. Final. Färg.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Operapremiär:
Owen Wingrave. Benjamin Britten dirigerar sin nykomponerade opera i två akter.
Libretto: Myfanwy Piper efter en berättelse av Henry James.
I rollerna: Benjamin Luxon, Sylvia Fisher, Peter Pears, John Shirley-Quirk, Heather Harper, Janet Baker, Jennifer Vyvyan, Nigel Douglas, Peter Pears, Geoffrey West, Steven Hattersley, Wandsworth School Choir. English Chamber Orchestra.
Beställningsverk av Europeiska Radion unionen, producerat av BBC. Operan sänds i 14 länder. Färg.
22.00—22.05 TV-nytt, väder.

TELEVISION 2

18.30 Det susar i läven. Håkan Seren läser ur K. Grahams bok. 1. Vid floden. Färg.
Vill du veta.
James Hollingworth berättar för de yngsta om hur man gör två. Färg.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Bevingad fiskare. Naturfilm från västerdalarna om fiskgäsen. Färg.
19.25 Titta på tvåan. Färg.
19.30 Då går vi till Maxim. Stumfilm på den gamla kvartersblon.
20.00 "An lyser stugan röd". Om bönder och odlingsmark i södra Sveriges skogsbygd. Färg.
20.35 Föruut och känsla.
Engelsk serie i fyra delar efter Jane Austins roman. Del 1: Farväl, Norland. Färg.
Medverkande: Joanna David, Ciaran Madden, Isabel Dean, Milton Johns, Kay Gallie, Robin Ellis, Esme Church, m. fl.
21.10 TV-nytt.
21.25—22.00 Rytartävlingar i Rom.
Avslutning med rytteruppvisning av Roms beridna karabinjärer. A. Gernandt.

TV Måndag

14.45—15.45 Elitloppet på Solvalla. Bertil Hallqvist. Färg.
För småbarn:
16.30—ca 16.45 Titta med. Delvis färg.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Fallet Nicko Jonzon. Berättelsen om en narkoman som på religiös väg löstes från sitt beroende av gifterna.
18.30 Den sista flottningen i Indalsälven. Älvflottningen. Färg.
19.30 Lilla referensen.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Arsene Lupin, gentemannatjuv. Del 7. Arsene Lupins arrestering. I titelrollen: Georges Descrières. Färg.
21.00 Sportspegeln.
21.30 "En sång — en sten". Film om Pete Seger av Bob och Barbro Elfström. Färg.
22.00 TV-nytt, väder.
22.05—23.05 "En sång — en sten", forts.

TELEVISION 2

18.30 Den förtrollade korgen. Färg. Program för hippa barn, med Ardy Struiwer och Lasse Åberg.
Origami. Den japanska konsten att vika papper.
18.55 Väder, meddelanden.
19.30 TV-nytt.
19.10 Sportnytt.
19.30 Spader, madame! Färg. Ett överklassnöje i två akter av AB Svenska Ord. Manus: Alfredson & Danielsson. Musik: Franz Schubert.
Medverk: Hans Alfredson, Birgitta Andersson, Kerstin Bagge, Lars Bagge, Rolf Berg, Jan Bergner,

Tage Danielsson, Monica Domini-que, Fatima Ekman, Gösta Ekman, Runo Eriksson, Beppo Gräsman, Bernth Gustafsson, Rune Gustafsson, Ulla Hallin, Martin Ljung, Egil Johansen, Jörgen Johansson, Sven Lind, Grynnet Molvig, Karin Stigmark, Gunnar Svensson, Monica Zetterlund och Sture Åkerberg.
21.30 TV-nytt.
21.35—22.35 Västerlandets civilisation. Färg. Del 10. "Förnuftets leende" — om Voltaire och Upplysningstiden. Allan Ellenius och Hans Furuhan svarar för den svenska inledningen som handlar om Linné.

TV Tisdag

För småbarn:
16.30—ca 16.45 Titta med. Färg.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Polken från Indiansjön. Mystiskt upplagt. Färg.
18.30 Bergsskoll. Reportage om en amerikansk minoritet — Appalachen fattiga vita och deras nyvåkade medvetenhet.
19.00 Opp i det blå. Konsten att vara flygvärdinna med Millicent Martin och Patte Finley. 6. Millicent griper in. Färg.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 När neutraliteten stod på spel... Våren 1941 ställdes Sverige inför sin kanske svåraste situation under andra världskriget. Det tyska angreppet på Sovjetunionen stod för dörren. De tyska kraven å svensk medgörlighet stegrades. Om det politiska, diplomatiska och militära spelet handlar detta program av Leif Björkman och Gun Westholm.
20.45 På parkett extra. Birgit Nilsson, Alice Babs och Sten Broman.
21.10 När det regnar i London... slår göteborgaren upp sitt paraply. Det här handlar om London, men mest om "Lilla London", Göteborg, som i sommar firar 350-årsjubileum. Färg.
21.50 Moment. Kulturmagasin. Färg.
22.00 TV-nytt, väder.
22.05—22.35 Larm till sektion D. 2. Projekt Sahara. I rollerna: John Paul, Simon Oates, Robert Powell, Joby Blanshard, Wendy Hall, Nigel Stock och Hildegard Neil. Färg.

TELEVISION 2

18.30 Gripsholms slott en sommarsöndag.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Din röst är min röst — engelsk långfilm från 1936.
I rollerna: Patricia Bredin, Eric Barker, Jack Hedley, Ian Carmichael, Richard Wattis, Moyra Fraser, Alastair Sim, Gordon Harker.
21.05 TV-nytt.
21.10—22.35 Från Montgomery till Memphis. Det första av två program om dr Martin Luther Kings liv. Medverkande bl a Harry Belafonte, Charlton Heston, Mahalia Jackson, Burt Lancaster och Anthony Quinn.

TV Onsdag

För småbarn:
16.30—ca 16.45 Titta med.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Bläckfisk. Om fångst av den åttarmade bläckfisken vid Stilla Havets östkust. Färg.
18.30 Akuffall — amerikansk läkarserie. 5. Ögonvittnet. Färg.
19.20 Stopp! Ett program från trafikgruppen. Färg.
19.25 TV-nytt, väder.
19.40 Fotboll — Final i Europacupen för mästargl mellan Panathinaikos, chon spelas på Wembley. Bengt Grive. Färg.
20.30 ca TV-nytt, väder.
20.40 ca Fotboll, forts.
21.30 Esther. Västysk underhållning

om och med Esther Ofarim.
22.00 TV-nytt, väder.
22.05—23.05 Tredje republiken. 5. Ett samhälles födelse 1919—1929.

TELEVISION 2

18.30 Amatörteater. Om entusiaster.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Selma Bröter — pjäs efter en novell av Signa Undset. Bearbetning och regi: Pet Bronken.
I rollerna: Elsa Lystad, Ragnhild Hilt, Nils Ole Oftebro, Astrid Folstad, Randi Nordby, Marit Hamdahl m. fl.
20.35 Direkt. Färg.
21.05 TV-nytt.
21.10—22.50 Från Montgomery till Memphis. Om dr Martin Luther Kings liv. Del 2.

TV Torsdag

Skol-TV:
9.20—9.50 Skolornas rikstävling i trafikskunkap.
11.45—12.05 Tekniken erövrar världen. Framtidsvision från Japan, kanske Sverige? morgon. Färg.
12.35—12.55 Tekniken erövrar världen. Färg — Textat för hörselskadade.
För småbarn:
16.30—ca 16.45 Titta med.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Den blå näsen. Jugoslavisk äventyrsserie. 3. Till sjöss. Färg.
18.30 Fjällen är min barndoms skog — om skogsforskning, nya skogar och ett nytt träd.
19.00 Fablerans värld. Kompisar. Färg.
19.05 Kejsarinnans kurir — österrikisk äventyrsserie. 5. Björnar och krigare.
I rollerna: Klausjürgen Wussow, Matthias Grimm, Guido Wieland, Volkert Kraeft, Kenate Bauer. Färg.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Fokus.
20.30 Fallet Fuchs. Rekonstruktion av ett mycket omtalat fall av högförräderi England.
21.45 Indiansk flöjt. Facio Santilian spelar sydamerikansk folkmusik.
22.00 TV-nytt, väder, sport.
22.10—22.45 TV som världskämedel.
En diskussion om TV:s ansvar i förhållande till medverkande och publik.

TELEVISION 2

18.30 Pellepennan och Suddugmann. Färg. 5. De träffar barn som är i skolan.
Textat för hörselskadade.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Barlows män. Engelsk serie med bl a Stafford Johns.
20.20 Fimpa med tvåan. Färg. 1. Sluta röka — jag? ?
20.30 Spela för livet. Lars Krantz skärskär det svenska musiksamhället.
21.10 TV-nytt.
21.15 Föruut och känsla — engelsk serie. Färg. Dtl 2. Ett avsked och en resa.
I rollerna: Joanna David, Isabel Dean, Esme Church, Ciaran Madden, Clive Francis, Robin Ellis m. fl.
22.00 Sportnytt.

TV Fredag

För småbarn:
16.30—ca 16.45 Titta med.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Ploko. Den lille malaren.
18.10 Gräslöpparna 6. 8. En nedgrävd skatt. Färg.
18.25 Fablerans värld. Pentti Varg ger sej iväg. Färg.
18.30 Showbiz i busken. Färg.
19.00 Varannan fredag.

19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Presskonferens. Färg.
20.30 De två händer i ettan. Färg.
20.40 De stora ställen. Fransk dokumentärfilm om galoppporten.
21.10 Göteborg 350 år.
22.00 TV-nytt, väder.
22.05—23.30 Sjöcharmörer — svensk film från 1939.
I rollerna: Sigurd Wallén, Aino Taube, Lasse Dahlquist, Rune Halvarsson, Emil Fjellström, Ludde Jurgberg, Karin Swanström, Ullastina Rettig.

TELEVISION 2

18.30 Olika familjerna. Färg.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Krutgubbar — engelsk komediserie. Färg.
20.00 Titta in... på Kungliga Borgen och möt unga och gamla förmågor. Programledare: Sid Jansson.
20.35 Fimpa med tvåan. 2. Att sluta själv. Färg.
21.40 Frihet — om en grupp skolungdomar i ett litet engelskt samhälle. Färg.
21.05 TV-nytt.
21.10 Benny Hill show. Färg.
21.40 Tonbryggeriet. Del I: "Blodgrupp 5".
22.10 ca Det händer i ettan. Färg

TEISED/LEHED

KIRIK KANADAS JA BALTIKUM
Toronto Vaba Eestlane käsitleb oma juhtkirjas baltlase ja Kanada ühendatud kirikute, United Church, vahetõrke, mida senini on tähistanud kirikute jahedus Balti probleemide, samal ajal kui aktiivset võideldakse värviliste rahvaste vabausde eest. Balti organisatsioonid on korduvalt tähelepanu juhtinud märkujärjades sellele üheleühtsusele, ilma et muudatus oleks tulnud. Kui nüüd Balti Liit Kanadas järjekordest esitas memorandum, reageeris sellele United Church Observer, kirikuteühenduse häälekandja oma juhtkirjas, võttes omaks, et kirik võtab keegi teise suhtekorraldajaks raudesilte asuvalte maade ja rahvaste suhtes, leides aga, et balti kriitika on põhjendatud: "See on karm, kuid siiski mitte ebaaus kriitika. United liinid on aga praktiliselt inimesed. Kui nad protesteerivad rõhume vastu L.-Aafrikas, Rodeesias, Angoolas ja Iisraellis, loodavad nad, et selles tuhtes saad midagi ette võtta. Selles osas, kuidas N. Liit kohtleb Leedut, Liitit ja Eestit, valitseb aga abituuse tunne."

Liberalsete kirikumeeste ringkonnas valitseb kalduvus mõista kommunismi ja seda, mida see suudab korda saata arengumaades. Nad püüavad leida midagi head kommunismis ja ei taha seepärast liituda nendega, kes on antikommunistid".
Ajakiri aga on ilmselt harunud, kuivõrra ebalooiline on head otside rühmitus, kes oma ülesandeks on seadnud usu hävitamise ja teeb lõpuks järgmisel ettepanekud United Church juhtkonnale:
1. Paneme oma esindajale Maailma Kirikunõukogus südamale, et reed kasutaksid igat võimalust õiguse nõudmiseks varem iseseisvate Balti riikide elanikele.
2. Püüame mõista, mida Kanadas elunevad Balti põgenikud on läbi teinud ja kuidas nad oma tunnete mõjul olukorda suhtuvad.
3. Keeldume ka esadipidi tunnustamast nende riikide annekteerimist Venemaa poolt ja teatame neile, et me oponentime Vene imperialismile ja Inglise imperialismile ja et me mõistame inimõiguste allasurumist venelaste poolt Balti riikides niasamuti hukka nagu samasugust teguviisi Portugali poolt Angoolas ja Mozambigis".
See on kahtlemata programm, mida Balti põgenikud võivad aktsepteerida, lisab Vaba Eestlane.